

KOOSKÖLASTATUD
Sisekaitseakadeemia
nõukogu 24.04.2017
otsusega nr 1.1-6/3

KINNITATUD
rektori 17.05.2017
käskkirjaga nr 119

VANGLAAMETNIKU ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm:	keskharidusega isikud
Õppevorm:	stационаarne koolipõhine

I PÕHIÕPINGU MOODUL

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
1	Alusõpingud	4 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime erialaste dokumentide loomisega, töötab vastutustundlikult meeskonnaliikmena ning kannab nii kodanikuna kui ametnikuna kõlbelisi ja eetilisi väärusi.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad: Ivo Kitsing, Liina Tamm, Piret Liba				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. leiab usaldusväärset informatsiooni ja loob dokumente vastavalt organisatsiooni nõuetele;	1. koostab ja vormistab elektroonilise keeleliste ja tehniliste nõuetele vastava algatus- ja vastuskirja, allkirjastab selle digitaalselt ning edastab adressaadile; 2. koostab juhendamisel erialases töös vajalikke dokumente, kasutades andmebaase, tabel- ning tekstitöötlusprogramme ning IKT-vahendeid; 3. esitleb koostatud erialaseid	1.1. Arvutiõpetus ja dokumenditöö (1 EKAP, T-10, P-10, I-6) - andmekaitse olulisus; - failihalduse põhioskused; - teksti töötlemine; - tabelitöötlus; - esitlusprogrammid; - infootsing; - dokumenteerimise vajalikkus, kohustuslikkus; - dokumentide liigid, nende loomine;	Praktiline kompleksülesanne I Outlook postkasti kasutamise, õppeinfosüsteemist (ÕIS) ja Moodlest infootsingu, kirja vormistamise ja digitaalse allkirjastamise kohta. Lävendikriteeriumid: - lahendus on keeleliselt korrektne; - lahendus on edastatud õppejõule Outlook-i vahendusel;	- Praktilised harjutused erialaste dokumentide koostamisest ja vormistamisest; - esitlusnõuded ja –programmid; - infootsing õppeinfosüsteemi ja dokumendihaldussüsteemi kohta;

	<p>dokumente, kasutades esitlusprogrammi;</p> <p>4. kasutab iseseisvalt õppeinfosüsteemi (ÕIS) ja e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele.</p>	<p>- korrektne eestikeelne eneseväljendus.</p>	<p>- lahend sisaldab Moodle või ÕIS-i keskkonnas olevat ja õppejõu osundatud teavet;</p> <p>- dokument on allkirjastatud digitaalselt.</p> <p>Praktiline kompleksülesanne II</p> <p>Kasutades programmi Word, koostab õpilane rühmatööna erialases töös kasutatava dokumendi (ettekanne, akt jms), mis sisaldab tabelitöötuse käigus saadud informatsiooni ning tutvustab seda, kasutades esitlusprogrammi.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koostatud dokument on keeleliselt korrektne; - dokument sisaldab usaldusväärset ja kontrollitavat ja tabelitöötusprogrammiga sünteesitud informatsiooni saatmiskava, ametnike tööajaarvestuse, kinnipeetavate, tööajaarvestuse vms kohta; - lahendi koostamisel on järgitud andmekaitse nõudeid; - dokument on vormistatud tekstitöötusprogrammi kasutades; - dokumendi esitlemine toimub esitlusprogrammi vahendusel; 	
--	---	--	---	--

			- esitluse käigus selgitab õpilane konkreetse dokumendi liigi nõudeid ning dokumenteerimise vajalikkust.	
<p>2. kannab endas vanglateenistuse põhiväärtusi ja rakendab neid kodanikuna ning töösituatsioonis;</p> <p>3. kirjeldab vanglateenistuse struktuuri ja traditsioone;</p> <p>4. mõistab inimeste käitumist ja oskab hinnata motivatsiooni tähtsust organisatsioonis;</p>	<p>5. koostab kirjaliku eneseanalüüsi põhiväärtuste kohta;</p> <p>6. selgitab näidete varal vanglateenistuse põhiväärtuste rakendatavust vanglateenistusest väljapool;</p> <p>7. valmistab ette rühmatööna õigusaktidele tugineva esitluse õppejõu määratud vangla struktuuri kohta;</p> <p>8. loetleb vanglateenistuse traditsioonid ning selgitab nende kujunemist ning rolli organisatsioonikultuuris;</p>	<p>1.2. Vangla-organisatsioon, organisatsioonikultuur ja – struktuur (1 EKAP, T-10, P-10, I-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ülevaade vanglateenistuse kujunemisest - vanglateenistuse põhiväärtused; - vanglateenistuse ja vanglate struktuur, ülesanded, töökorraldus ja koosseisud; - vanglateenistuse traditsioonid; - üksikisiku ja meeskonnatöö roll organisatsioonis. 	<p>Kirjalikus eneseanalüüsis selgitab iseseisvalt näidete varal vanglateenistuse põhiväärtuste kandmise võimalusi kodaniku ja vanglateenistujana.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eneseanalüüsis on avatud iga põhiväärtust ja see avatud vähemalt ühe näite varal nii töösituatsioonis kui ka kodaniku vaates. <p>Rühmatööna koostatud esitlus - konkreetse vangla kõigi struktuuriüksuste tutvustus, võrdlus teiste vanglatega, põhiülesannete ja traditsioonide kirjeldus, kasutades esitlusprogrammi, suuline ja kirjalik esitlus.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esitluses on nimetatud õigusaktidele tuginedes kõik ühe vangla struktuuriüksused; - esitlus sisaldab õigusaktidest tulenevaid struktuuriüksuse põhiülesandeid; - esitlus sisaldab võrdlust teiste vanglatega; 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng organisatsiooni-kultuurist; - diskussioon põhiväärtustest; - rühmatööna esitlus vangla struktuuri ja traditsioonide kohta; - infootsing vanglateenistust reguleerivate õigusaktide ja praktikavõimaluste kohta; - eneseanalüüs lähtuvalt vanglateenistuja põhiväärtustest ja motivatsiooni tähtsusest; - essee kirjutamise nõuded;

			- esitlus sisaldab vähemalt kolme vanglateenistuse traditsiooni lühitutvustust.	
5. juhib oma käitumist vanglateenistujale esitatavatest eetikanõuetest ja järgib kodanikuna üldkehtivaid etiketinõudeid.	<p>9. arutleb vanglateenistuses ettetulevate eetiliste dilemmade tekke päritolu ja olemuse üle;</p> <p>10. teeb vahet õigel ja vääral käitumisel, viidates asjakohasele eetikakoodeksi nõudele või üldkehtivale etiketinõudele;</p> <p>11. kirjeldab eetikakoodeksi võimalikke sisulisi rikkumisi, ja selgitab, kuidas peab tegelikult käituma;</p> <p>12. hindab võimalike rikkumiste peamisi ohte ja võimalikke õiguslikke tagajärgi.</p>	<p>1.3. Vanglaametniku kutse-eetika ja etikett (2 EKAP, T-20, P-20, I-12)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sissejuhatus eetikasse; - ametniku eetikakoodeks; - vanglateenistuja eetikakoodeks; - vanglateenistuse eetikakomisjon; 	<p>Situatsioonide kirjalik analüüs eetiliste dilemmade, eetikakoodeksi rikkumise ja tagajärgede ning etiketinõuete rikkumise kohta</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasuse lahendusest ilmneb, et õpilane tajub probleemi olemust ja sõnastab probleemsituatsiooni; - kaasuse lahenduses õpilane seostab juhtumi asjakohase vanglateenistuja eetikakoodeksi punktiga; - õpilane kirjeldab rikkumise tagajärgi ja võimalikke ohte - vajadusel esitab õpilane lahenduse õige käitumisvaliku kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng vanglateenistuja eetilisest dilemmast; - seminar käitumuslike situatsioonide kohta.
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tutvub õppeinfosüsteemiga ÖIS, e-õppekeskkonnaga „Moodle“, SKA kodulehel olevate juhenditega ja loob dokumendi. 2. Lahendab iseseisvalt õppejõu antud kutsetikat käsitlevad kaasused. 			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb e-kirja ja erialaste dokumentide koostamine praktilise kompleksülesande (1, 2, 4), erialaste dokumentide, vangla struktuuri, traditsioonide, eetikakoodeksitele tuginevate esitluste (3, 7, 8) põhiväärtustest lähtuva eneseanalüüsi (5, 6), ja situatsioonide analüüsi (9, 10, 11, 12) alusel.</p>			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab ja vormistab elektroonilise keeleliste ja tehniliste nõuetele vastava algatus ja vastuskirja, allkirjastab selle digitaalselt ning edastab adressaadile; 2. koostab juhendamisel erialases töös vajalikke dokumente, kasutades andmebaase, tabel- ning tekstitöötlusprogramme ning IKT-vahendeid; 3. esitleb koostatud erialaseid dokumente, kasutades esitlusprogrammi; 			

	<ol style="list-style-type: none"> 4. kasutab iseseisvalt, õppeinfosüsteemi (ÕIS) ja e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele; 5. koostab kirjaliku eneseanalüüsi põhiväärtuste kohta; 6. selgitab näidete varal vanglateenistuse põhiväärtuste rakendatavust vanglateenistusest väljapool; 7. valmistab ette rühmatööna õigusaktidele tugineva esitluse õppejõu määratud vangla struktuuri kohta; 8. loetleb vanglateenistuse traditsioonid ning selgitab nende kujunemist ning rolli organisatsioonikultuuris; 9. koostab essee, milles hindab motivatsiooni tähtsust organisatsioonis ja avab oma seisukohad vanglateenistuse näitel; 10. arutleb vanglateenistuses ettetulevate eetiliste dilemmaide tekke päritolu ja olemuse üle; 11. teeb vahet õigel ja vääral käitumisel, viidates asjakohasele eetikakoodeksi nõudele; 12. kirjeldab eetikakoodeksi võimalikke sisulisi rikkumisi, ja selgitab, kuidas peab tegelikult käituma; 13. hindab võimalike rikkumiste peamisi ohte ja võimalikke õiguslikke tagajärgi.
<p>Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal</p>	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Haak, K., Kratoiviš, M., Papstel, I., Perens, A., Remmel, M., Randmann, L., Sirp, A., Tepp, M., Vennikas, P., 2012. <i>Vanglate organisatsioon ja juhtimine</i>. Tallinn: Pakett. - <i>Harku ja Murru vangla põhimääruse kehtestamine</i> (2015). - <i>Tallinna Vangla põhimäärus</i> (2015). - <i>Tartu Vangla põhimäärus</i> (2015). - <i>Viru vangla moodustamine ja põhimäärus</i> (2015). - <i>Vanglakomisjoni põhimäärus</i> (2013). - Justiitsministeerium, 2012. <i>Kriminaalhooldajate Nõukogu moodustamine, ülesannete määramine ja töökorra kinnitamine. Kinnitatud justiitsministri 30.03.2012 käskkirjaga nr 38.</i> - Justiitsministeerium, 2011. <i>Valvurite Nõukogu moodustamine, ülesanded ja töökord. Vastu võetud justiitsministri 19.01.2011 käskkirjaga nr 9.</i> - Pojman, L. P., 2005. <i>Eetika: õiget ja väärast avastamas</i>. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, I ptk, lk 21-55, IV ptk, lk 110-137. - <u>Justiitsministeerium, 2012. <i>Vanglate organisatsioon ja juhtimine: vanglateenistuse õpik</i>. Tallinn: Justiitsministeerium, III ptk, lk 99-132.</u> - Justiitsministeerium, 2008. <i>Vanglateenistaja eetikakoodeks</i>. Kinnitatud justiitsministri 13.11.2008 käskkirjaga nr 176. - Sisekaitseakadeemia, 2015. <i>Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend</i>. [Võrgumaterjal]. Leitav: http://riksweb.sisekaitse.ee/index.asp?action=102&tid=60679 [Kasutatud: 07.04.2015]. <p>Soovituslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojman, L. P., 2005. <i>Eetika: õiget ja väärast avastamas</i>. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, I ptk, lk 21-55. - Kõrven, T.-R., 2006. <i>Dokumendihaldus</i>. Tallinn: Külim. - Reinumägi, R., 2011. <i>Esitluse loomine PowerPoint 2007-2010 abil</i>. Tartu. - Reinumägi, R., 2012. <i>Excel 2007-2010 tavakasutajale</i>. 3. Täiendatud trükk. Tartu: Binari Pro. - Reinumägi, R., 2009. <i>Tekstidokumentide loomine Word 2007-2010 abil</i>. Tartu.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
2	Vangistuslaste õigusteadmiste rakendamine	4 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ja rakendab erialasest tööd reguleerivaid nõudeid ja õigusakte.				
Nõuded mooduli alustamiseks: alusõpingute mooduli läbimine.				
Õpetaja: Jarmo Liliim				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<p>1. rakendab vangistus-seadust ja muid vangistuse täideviimist reguleerivaid õigusakte II klassi valvuri teenistusülesannete ulatuses;</p> <p>2. annab õigusaktidele tugineva hinnangu II klassi valvuri tööülesannete juures ette tulevale probleemsituatsioonil;</p> <p>3. seostab riigi põhikorda II klassi valvuri teenistusülesannetega;</p> <p>4. seostab inimõigusi II klassi valvuri teenistus-ülesannetega ja rakendab neid teenistusülesandeid täites;</p>	<p>1. hindab õigusrikkumise võimalikku esinemist, või välistab õigusrikkumise ametniku tegevuses, lähtudes õigusaktidest;</p> <p>2. kasutab korrektseid õigusmõisteid;</p> <p>3. võrdleb õigusnormi ja elulise juhtumi kirjeldust;</p> <p>4. kujundab oma käitumise, lähtudes õigusaktides sätestatust;</p> <p>5. nimetab riigi põhikorra põhimõtted ja avab nende olemuse;</p> <p>6. kirjeldab vangistusega seotud inimõigusi ja toob näiteid nende võimaliku rikkumise või piiramise kohta;</p> <p>7. tunneb ära olukordi, millal on inimõiguste piiramine lubatud;</p> <p>8. loob seoseid vangla tegevuse ja Euroopa Nõukogu inimõiguste alase tegevuse vahel.</p>	<p>2.1 Vangistusõigus (3 EKAP, T-30, P-30, I-18)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vangistuse täideviimise eesmärgid; - kinnipeetava vastuvõtmine; - kinnipeetava vanglaväline suhtlemine; - haridus ja töö vanglas; - olmetingimused ja tervishoid vanglas; - sotsiaalhoolekanne vanglas; - kinnipeetava distsiplinaarne mõjutamine; - julgeoleku tagamine vanglas; - kinnipeetava vabastamine; - noore kinnipeetava vangistuse täideviimine; - eelvangistuse täideviimine; - jõu kasutamise õiguslikud alused; - riigi põhikord; - õigusriiklus; - valitsemiskorraldus; - riik ja rahvusvaheline õigus; - põhiõigused, vabadused ja kohustused; - inimõigused ja inimõiguste riive; 	<p>Situatsiooni analüüs</p> <p>Kirjalikus analüüsis leiab elulise juhtumi kirjeldusest probleemsituatsioonid ning selgitab erinevate vangistusõiguse mõistete ning põhimõtete sisu püstitatud küsimuste ulatuses.</p> <p>Hindekriteeriumid: Hinne „5“</p> <ul style="list-style-type: none"> - lahendab kaasuse, leides situatsiooni kirjeldusest kõik probleemkohad ja sõnastanud probleemsituatsioonid; - seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga ja viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - toob välja asjakohased ja ammendavad seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel; - mõistekasutus on asjakohane ja õigusaktidest lähtuv; - kujundab täpse, konkreetse ja 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng õiguslikust regulatsioonist, riigi põhikorrast ja inimõigustest; - seminar, mille käigus lahendatakse elulisi juhtumeid.

		<p>- Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitse alane tegevus.</p>	<p>õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tajub kaasuses lahenduse alusel õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. <p>Hinne „4“</p> <ul style="list-style-type: none"> - lahendab kaasuses, leides situatsiooni kirjelduse ja sõnastab probleemsituatsioonid; - seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga ja viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - toob välja asjakohased seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel; - mõistekasutus on üldjoontes asjakohane ja õigusaktidest lähtuv; - kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta; - tajub kaasuse-lahenduse alusel õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. <p>Hinne „3“</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasuses lahendusest ilmneb, et õppija on leidnud 	
--	--	--	---	--

			<p>situatsiooni kirjeldusest enamuse probleemkohtadest ja sõnastab probleemsituatsioonid;</p> <ul style="list-style-type: none">- seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga. Esitab viite õigusnormile õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega;- toob välja mittetäielikud seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel. Nimetab õiguslikele alustele tuginedes õiguspärase lahenduse.- kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta;- kaasuses lahendusest ilmneb, et õpilane tajub õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. <p>Avatud küsimustega test Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- vastab õiguspäraselt riigi põhikorra põhimõtte küsimustele või avab õiguspäraselt sellega seotud mõiste sisu;- kirjeldab situatsiooni, kus tõusetub küsimus inimõiguste rikkumisest vanglas;- avab inimõiguste rakendamise	
--	--	--	---	--

			<p>põhimõtted;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitse alaseid meetmeid ja rakendamise põhimõtteid. 	
<p>5. rakendab II klassi valvuri töö ulatuses oskusi ja teadmisi avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktidest;</p> <p>6. kannab teenistusülesandeid täites ja muudel puhkudel vanglaametniku vormiriietust korrektselt.</p>	<p>9. tunneb ära võimaliku õigusrikkumise esinemise vanglateenistuja tegevuses või tegevusetuses, lähtudes õigusaktidest;</p> <p>10. seostab elulise juhtumi asjakohase avaliku teenistuse alase õigusliku alusega;</p> <p>11. kujundab oma teenistusalase käitumise, lähtudes avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktides sätestatust;</p> <p>12. õpilane kannab vormiriietust vastavalt õigusaktis sätestatud korrale.</p>	<p>2.2 Vanglateenistus (1 EKAP, T-10, P-10, I-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - avaliku teenistuse alased põhimõisted; - vanglateenistus kui avaliku teenistuse eriliik; - teenistusse nimetamine ja ametijuhend; - vanglaametniku ettevalmistusteenistus, sotsiaalsed tagatised ja hindamine; - vanglaametniku taustakontroll; - töötaja, ametnik ja vanglaametnik vanglateenistuses; - teenistuskohustuste allikad; - vanglaametniku kohustused ja distsiplinaarvastutus; - teenistusest vabastamine; - vormiriietuse elemendid ja kandmine; - eraldusmärgid; - vormiriietuse kandmise kord. 	<p>Praktiline ülesanne Lahendab individuaalselt avalikust teenistusest lähtuvaid elulisi juhtumeid II klassi valvuri tööks vajalikus ulatuses.</p> <p>Lävendikriteerium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - leiab elulisest juhtumist probleemsituatsioonid; - seostab situatsioonis välja toodud probleemid asjakohaste õigusnormidega. Viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta. <p>Vastastikhindamine Õpilane annab hinnangu kaasõpilase vormiriietuse kandmisele lähtuvalt vormikandmise korrast.</p> <p>Lävendikriteerium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osutatud on kõigile esinevatele puudustele; - vajadusel õpilane korrigeerib 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktidest; - seminar, mille käigus lahendatakse praktilisi elulisi juhtumeid; - seminar korrektse vormiriietuse kandmise kohta.

			vormi kandmist.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane töötab läbi vangistust ja avalikku teenistust reguleerivad õigusaktid.			
Mooduli hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb vangistusõiguse situatsiooni analüüsi (1, 2, 3, 4), testi (6, 7, 8,) ja vanglateenistuse situatsiooni analüüsi (9, 10, 11) ja vastastikhindamise (12) alusel. Vastastikhindamist, vanglateenistuse situatsiooni analüüsi ja testi hinnatakse mitteeristavalt. Vangistusõiguse situatsiooni analüüsi hinnatakse eristavalt, millest kujuneb ka mooduli lõpphinne.			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hindab õigusrikkumise võimalikku esinemist, või välistab õigusrikkumise ametniku tegevuses, lähtudes õigusaktidest; 2. kasutab korrektseid õigusmõisteid; 3. võrdleb õigusnormi ja elulise juhtumi kirjeldust; 4. kujundab oma käitumise, lähtudes õigusaktides sätestatust; 5. nimetab riigi põhikorra põhimõtted ja avab nende olemuse; 6. kirjeldab vangistusega seotud inimõigusi ja toob näiteid nende võimaliku rikkumise või piiramise kohta; 7. tunneb ära olukordi, millal on inimõiguste piiramine lubatud; 8. loob seoseid vangla tegevuse ja Euroopa Nõukogu inimõiguste alase tegevuse vahel; 9. tunneb ära võimaliku õigusrikkumise esinemise vanglateenistuja tegevuses või tegevusetuses, lähtudes õigusaktidest; 10. seostab elulise juhtumi asjakohase avaliku teenistuse alase õigusliku alusega; 11. kujundab oma teenistusalase käitumise, lähtudes avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktides sätestatust; 12. õpilane kannab vormiriietust vastavalt õigusaktis sätestatud korrale. 			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	KOHUSTUSLIKUD ALLIKAD: <ol style="list-style-type: none"> 1. Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2014. <i>Vangistusseadus. Kommenteeritud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. 2. Olesk, M., 2010. <i>Inim- ja põhiõigused vanglas</i>. Tallinn: Justiitsministeerium. 3. Truuväli, E-J jt., 2008. <i>Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.pohiseadus.ee/ [Kasutatud 07.04.2015] 4. <i>Avaliku teenistuse seadus (2014)</i>. 5. <i>Eesti Vabariigi põhiseadus (2011)</i>. 6. Euroopa Nõukogu ministrite komitee, 2006. <i>Euroopa vanglareeglistik. Euroopa Nõukogu ministrite komitee 11.01.2006 soovitus nr Rec(2006)2</i>. 7. <i>Haldusmenetluse seadus (2012)</i>. 8. <i>Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (2010)</i>. 9. <i>Järelevalve korraldus vanglas (2011)</i>. 10. <i>Kinnipeetava tööle võtmise, töölt kõrvaldamise ja töölt vabastamise kord (2011)</i>. 11. <i>Kinnipeetava vanglast vabastamise kord (2014)</i>. 12. <i>Täitmisplaan (2014)</i>. 13. <i>Vangistusseadus (2015)</i>. 14. <i>Vangla sisekorraeeskiri (2015)</i>. 			

Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord 15. (2014).

SOOVITUSLIKUD ALLIKAD:

1. Annus, T., 2006. *Riigiõigus*. Tallinn: Juura.
 2. Mikiver, M. ja Roosve, T., 2001. *Haldusõigus. Loengukonspekt*. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.
 3. Parrest, N. ja Aedmaa, A., 2003. *Ülevaatlik õppematerjal haldusõigusest*. Tallinn: Avaliku teenistuse arendus- ja koolituskeskus, Eesti Vabariigi Riigikantselei.
 4. Pikamäe, P. ja Sootak, J., 2001. *Kriminaaltäitevõigus*. Tallinn: Ilo.
 5. Lang, K., Pärnamägi, I., Sarapuu, E., 2013. *Avaliku teenistuse käsiraamat*. [Võrgumaterjal] Leitav: http://avalikteenistus.ee/public/Jurgen/avaliku_teenistuse_seaduse_kasiraamat.pdf/ [Kasutatud 07.04.2015].
 6. Tavits, G., 2014. *Avaliku teenistuse õigusliku alused*. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.
 7. *Vanglaametniku teenistuskäigu määrus* (2013).
 8. *Vanglaametnikule, vangla sotsiaaltöötajale ja vanglaametnikukandidaadile ning nende perekonnaliikmetele tekitatud varalise kahju hüvitamise tingimused ja kord* (2003).
 9. *Vangistuseseaduse §-s 142 sätestatud toetuste ja kulude arvutamise ja maksamise kord* (2007).
 10. *Harku ja Murru vangla teenistujate koosseis* (2015).
 11. *Tallinna vangla teenistujate koosseis* (2015).
 12. *Tartu vangla teenistujate koosseis* (2015).
 13. *Viru vangla teenistujate koosseis* (2015).
 14. *Vanglaametniku teeneteristi ja teenistusmedali kirjeldus ning nende andmise ja kandmise kord* (2014).
 15. *Vanglaametnikukandidaadi ettevalmistusteenistuse kulude arvestamise ja hüvitamise kord* (2004).
- Justiitsministeerium, 2008. *Vanglateenistuja eetikakoodeks*. Kinnitatud justiitsministri 13.11.2008 käskkirjaga nr 176.

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
3	Suhtlemine vangiga ja vangi resotsialiseerimine			5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime erialase suhtlemisega ja taasühiskonnastamise abinõudega vanglas.				
Nõuded mooduli alustamiseks: alusõpingute mooduli läbimine.				
Õpetajad: Erik Rüütel, Piret Liba				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. mõistab inimkäitumist mõjutavaid bioloogilisi, sotsiaalseid ja psühholoogilisi tegureid;	1. selgitab psühholoogia kui teadus- ja rakendusvaldkonna eripära ning ülesandeid lähtuvalt	3.1. Vangistuse psühholoogia alused (1 EKAP, T-20, I-6) - vangistusepsühholoogia	Test Valik- ja vabavastustega testis on iga hindamiskriteeriumi kohta koostatud 6 küsimust, 3	- loeng vangistusepsühholoogia dilemmadest, psühholoogilise

	<p>vanglakaristuse kandmise eesmärkidest;</p> <p>2. selgitab vanglakaristuse sotsiaalpsühholoogilist funktsiooni ühiskonnas ning väärtustab kinnipeetavate taasühiskonnastamise põhimõtteid;</p> <p>3. analüüsib kinnipeetava psühholoogilise ja sotsiaalse olemuse avaldumist vangistuses;</p> <p>4. nimetab psühholoogilise häirituse ilminguid vanglas ning neile kohaseid sekkumisviise;</p> <p>5. selgitab psühholoogilise ekstreemolukorra, tööstressi ja läbipõlemise olemust ja tekkimise põhjuseid vanglateskeskkonnas ning oskab luua tingimusi nende ennetamiseks;</p>	<p>dilemmad;</p> <ul style="list-style-type: none"> - psühholoogiline hindamine ja sekkumiste alused; - erinevate populatsioonide ravi; - isiksuse teooriad; - isiksuse omadused ja joonepsühholoogia; - emotsioonid ja motivatsioon; - psüühikahäired; - stress; - hulkade psühholoogia; - gruppide psühholoogia; - teraapiad; - sõltuvus; - enesevigastamine ja suitsiid. 	<p>valikvastusega ja 3 avatud vastusega, kokku 30 küsimust.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iga hindamiskriteeriumi kohta on vastatud korrektselt vähemalt 4-le küsimusele. 	<p>hindamise ja sekkumiste alustest, ravist, isiksuse teooriatest ja omadustest, psüühikahäiretest, stressist, sõltuvusest, enesevigastamisest, suitsiidist;</p> <ul style="list-style-type: none"> - seminar emotsioonidest, motivatsioonist, teraapiatest; - test inimkäitumist mõjutavate aspektide kohta.
<p>2. rakendab eesmärgipäraselt erinevaid suhtlemisviise ja konfliktide lahendamise võimalusi;</p>	<p>6. selgitab suhtlemis- ja konfliktipsühholoogia põhimõisteid ning rakendusvaldkondi vanglas;</p> <p>7. valdab peamisi suhtlemise, enesekehtestamise ja konfliktide lahendamise oskusi;</p> <p>8. nimetab enim kasutatavaid manipuleerimise võtteid;</p> <p>9. selgitab suhtlemise, koostöö ja eeskujuks olemise</p>	<p>3.2. Suhtlemine ja konfliktiolukorrad vanglas (2 EKAP, T-20, P-20, I-10)</p> <ul style="list-style-type: none"> - inimese muutumine ja õppimise teooriad; - mõtlemine, põhistamine ja otsustamine, põhistamise vead ja heuristikad; - probleemide lahendamine, loovus, keel ja IQ mõõtmine; - atribuutsioon, hoiakud, eelarvamused, sotsiaalne 	<p>Rollimäng - suhtlemispsühholoogia rakendamine kriisisituatsioonide lahendamisel.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - järgitud on õiguslikku raamistikku ja suhtlusolukorrale kohaseid soovitusi; - suhtlusosalise 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng inimese muutumise ja õppimise teooriatest, probleemide lahendamisest, loovusest ja IQ mõõtmisest; - seminar mõtlemise põhistamise ja otsustamise, põhistamise vigade ja heuristikate kohta;

	<p>olulisust kinnipeetavate õiguskuulekale käitumisele suunamisel;</p>	<p>mõjukus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - läbirääkimiste olemus, strateegia ja taktika; võimu rakendamine, mõjutamise strateegiad; - kuulamine, eneseavamine, eneseväljendus, kehakeel, parakeel ja metasõnumid; - enesekehtestamine 	<p>emotsionaalne seisund on õigesti määratletud, välja on pakutud kohane, isiku emotsioone arvestav ja maandav reageerimisviis;</p> <ul style="list-style-type: none"> - inimese käitumises on märgatud mitteverbaalseid sõnumeid ja neile antud tõlgendused on taustandmeid ning suhtlemisolukorda arvestades tõenäoliselt asjakohased; - on järgitud suhtlusolukorrale kohaseid taktikasooitusi ja suhtlemisel on saavutatud isiku edasise käitumise ühilduvus ennetustegevuse eesmärkidega ja/või isiku positiivne kaasatus probleemi lahendamisele või vähemalt isiku käitumise allutatus ametlikule suhtlemiskorrale. 	<ul style="list-style-type: none"> - seminar atributsioon, hoiakute, eelarvamuste, sotsiaalse mõjukuse, võimu rakendamise, mõjutamise strateegiate teemadel; - juhtumianalüüs kinnipeetavate kirjadedest; - videoklippide analüüs läbirääkimiste olemusest, strateegiatest ja taktikast; - rühmatöö kuulamise, eneseavamise, eneseväljenduse, kehakeele, parakeele, metasõnumite, enesekehtestamise kohta.
<p>3. avab kuritegeliku käitumise teoreetilisi selgitusmudeleid;</p>	<p>10. nimetab erinevate teoreetiliste selgitusmodelite kohaselt olulisi asjaolusid hälbiva käitumise kujunemisel;</p> <p>11. analüüsib kriminaalse käitumise kujunemist;</p> <p>12. kirjeldab kuritegeliku käitumise tegureid, eristades mõju olulisust;</p>	<p>3.3. Kuritegelik käitumine (1 EKAP, T-10, P-10, I-5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - hälbiva käitumise olemus; - hälbivat käitumist kujundavad tegurid; - paradigmat ja koolkonnad; - kuritegevuse ennetamise viisid ja vahendid; - kuritegevuse kontrollimine. 	<p>Posterettekanne õigusrikkuja hälbivat käitumist kujundavatest teguritest.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töö pealkirja esiletoomist toetavad selged pildid või joonised; - töö sisaldab motiivi, põhjendusi ja kontrollitavaid järeldusi; 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng- seminar hälbivast käitumisest, selle kujunemisest, ennetamisest ja kontrollimisest.

			<ul style="list-style-type: none"> - töö tekstilised osad on selgelt struktureeritud ja varustatud pealkirjadega; - presentatsioon möödakäiatele on kaasahaarav. 	
4. mõistab vangi taasühiskonnastamise eesmärgi ja abinõusid vanglas.	<p>13. selgitada kinnipeetavate kohtlemismudeli rakendamist karistuse täideviimisel;</p> <p>14. kirjeldab karistusaja tegevuste analüüsimisel kinnipeetava riskihinnangus ja individuaalses täitmiskavas sisalduvate andmete dünaamikat ja omavahelist seostatust ning planeeritud tegevuste elluviimist;</p> <p>15. nimetab kinnipeetava avanglasse ümberpaigutamise tingimused;</p> <p>16. selgitab kinnipeetava tingimisi ennetähtaegse vabastamise ettevalmistamise protsessi vanglas.</p>	<p>3.4. Taasühiskonnastamine (1 EKAP, T-20, P-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuritegevuse kontroll, kurjategijate kohtlemise paradigmat; - korduvkuritegevuse ennetamise teoreetilised lähtekohad; - juhtumikorraldus õigusrikkujate taasühiskonnastamisel vanglateenistuses; - korduvkuriteo tõenäosuse hindamine; - kinnipeetavate kohtlemismudeli; - karistusaja tegevuste planeerimine ja täideviimine; - kinnipeetava ümberpaigutamine avanglasse; - vabanemiseelne ettevalmistus; - kinnipeetava tingimisi ennetähtaegse vabastamine. 	<p>Praktilise juhtumi lahendamine</p> <p>Õpilane koostab vestlusele kinnipeetavaga ja kaasuses antud infole tuginedes riskihindamise ning esitab ettepanekud individuaalsesse täitmiskavasse.</p> <p>Lävendikriteerium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ¾ riskihindamise väljadest on täidetud õiguspäraselt ning põhjendatud asjakohaselt; - riskihindamise tulemusele tuginedes on esitatud ettepanekud karistusaja kujunemise kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng kinnipeetavate kuritegevuse ennetamisest, kohtlemismudeli tutvustusest, karistusaja planeerimisest; - praktiline harjutus korduvkuriteo tõenäosuse hindamisest.
Iseseisev töö moodulis	Iseseisvate enesekehtestamise ülesannete lahendamine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb testi (1-5), rollimängu (6-9), posterettekande (10-12) ja praktilise juhtumi lahendamise (13-16) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. Selgitab psühholoogia kui teadus- ja rakendusvaldkonna eripära ning ülesandeid lähtuvalt vanglakaristuse kandmise			

	<p>eesmärkidest;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. mõistab vanglakaristuse sotsiaalpsühholoogilist funktsiooni ühiskonnas ning väärtustab kinnipeetavate taasühiskonnastamise põhimõtteid; 3. analüüsib kinnipeetava psühholoogilise ja sotsiaalse olemuse avaldumist vangistuses; 4. mõistab psühholoogilise häirituse ilminguid vanglas ning neile kohaseid sekkumisviise; 5. selgitab psühholoogilise ekstreemolukorra, tööstressi ja läbipõlemise olemust ja tekkimise põhjuseid vanglateskkonnas ning oskab luua tingimusi nende ennetamiseks; 6. selgitab suhtlemis- ja konfliktipsühholoogia põhimõisteid ning rakendusvaldkondi vanglas; 7. valdab peamisi suhtlemise, enesekehtestamise ja konfliktide lahendamise oskusi; 8. mõistab enim kasutatavaid manipuleerimise võtteid; 9. mõistab suhtlemise, koostöö ja eeskujuks olemise olulisust kinnipeetavate õiguskuulekale käitumisele suunamisel; 10. nimetab erinevate teoreetiliste selgitusmudelite kohaselt olulisi asjaolusid hälbiva käitumise kujunemisel; 11. analüüsib kriminaalse käitumise kujunemist; 12. kirjeldab kuritegeliku käitumise tegureid, eristades mõju olulisust; 13. selgitada kinnipeetavate kohtlemismudeli rakendamist karistuse täideviimisel; 14. kirjeldab karistusaja tegevuste analüüsimisel kinnipeetava riskihinnangus ja individuaalses täitmiskavas sisalduvate andmete dünaamikat ja omavahelist seostatust ning planeeritud tegevuste elluviimist; 15. nimetab kinnipeetava avanglasse ümberpaigutamise tingimused; 16. selgitab kinnipeetava tingimisi ennetähtaegse vabastamise ettevalmistamise protsessi vanglas.
<p>Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal</p>	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cialdini, B., 2005. <i>Mõjustamise psühholoogia: Teooria ja praktika</i>. Tallinn: Pegasus. - <i>Kinnipeetava individuaalse täitmiskava koostamise ja rakendamise juhend</i> (2014). - <i>Kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamise materjalide ettevalmistamise kord</i> (2015). - Vanglateenistus, 2015. <i>Kinnipeetavate kohtlemismudel</i>. Tallinn: Vanglateenistus. - Lehtsaar, T., 2008. <i>Suhtlemiskonflikti psühholoogia</i>. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus. - McKay, M., Davis, M. & Fanning, P., 2000. <i>Suhtlemisõskused</i>. Tallinn: Väike Vanker. - Meres, T., 2003. <i>Ekstreemolukordade psühholoogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Nurmoja, M., 2002. <i>Suhtlemispsühholoogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Saar, J., 2007. <i>Kriminaalpsühholoogia</i>. Tallinn: Juura. - Traat, U., Markina, A., 2003. <i>Üldkriminoloogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Traat, U., Markina, A., 2005. <i>Üldkriminoloogia II</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - <i>Täitmisplaan</i> (2014). - Wieczorek, T., Pacshe, P., Monschau, M., 2007. <i>Psühholoogia vanglaametnikele. Üldine vanglateenistus</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.

	Soovituslikud allikad: <ul style="list-style-type: none"> - Aimre, I., 2013. <i>Sotsioloogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Grünberg, M., 2013. <i>Kriminogeensete riskide hindamine</i>. Tallinn: Justiitsministeerium. - Laine, M., 1997. <i>Sissejuhatus kriminoloogiasse ja hälbiva käitumise sotsioloogiasse</i>. Tallinn: Eesti Riigikaitse Akadeemia. - Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2014. <i>Vangistusseadus: kommenteeritud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. - Raska, E., 2002. <i>Kriminoloogia. Sissejuhatus ainesse</i>. Tallinn: Juura.
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
4	Järelevalvetoimingute teostamine	12 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime järelevalvetoimingutega ja tehniliste sidevahendite kasutamisega vanglas, väljendades end vajadusel ka vene keeles.				
Nõuded mooduli alustamiseks puuduvad.				
Õpetajad: Aare Jamnes, Ivo Kitsing				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. viib läbi päevakavalisi tegevusi ja järelevalvetoiminguid vanglas; 2. saadab saatemeeskonna liikmena vange vanglaväliselt; 3. koostab nõuetekohase järelevalvealase dokumendi; 4. kasutab vanglateenistuse sidevahendeid asjakohase info edastamiseks;	1. orienteerub järelevalve korralduse põhimõtetes ja taktikas vangla päevakavaliste tegevuste läbiviimisel; 2. tagab enda, kolleegide ja vangide ohutuse päevakavaliste tegevuste läbiviimisel ja järgib õigusaktides sätestatud; 3. kirjeldab vanglavälise saatmise ajal järelevalve alaseid toiminguid; 4. nimetab saatemeeskonna liikmed; 5. kirjeldab vanglavälise saatmise ajal toimuda võivatele segavatele asjaoludele õiguspärase reageerimise võtteid;	4.1. Järelevalvetoimingud ja – taktika (7 EKAP, T-54, P-80, I-48) <ul style="list-style-type: none"> - toimkond ja selle ettevalmistamine; - sise- ja välisvalve korraldus; - vahetuse üleandmine ja vastuvõtmine; - järelevalve territooriumi ja piirde üle; - toimingud pääslas (ametnik, külastaja, vang, sõidukid); - järelevalve vangide üle; - vanglasisesed saatmised (külastajad, vangid, sõidukid); - kambrikuks avamine, kambrisse sisenemise ja sealt väljumine; - läbiotsimine; - keelatud esemed ja ained; 	Rollimäng Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> - ülesande lahendamisel järgib õigusaktides sätestatud; - ei katkesta ülesande lahendamist; - lahendab ülesande selliselt, et sellega ei kaasne ohtu kellegi elule ega tervisele; - leitud ja ära võetud on ¼ vangile keelatud esemetest. Kirjalik test (valik- ja vabavastustega) Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> - tunneb ära ja nimetab vangile keelatud esemed; 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng-seminar järelevalve olemuse ja taktika, ohutuse tagamise, valvepiirkonna vastuvõtmise, turvasüsteemide, varustuse ja dokumentide vormistamise kohta; - rollimäng - keelatud esemete ja ainete leidmine, läbiotsimine, loendus, saatmine, ukse avamine, vangide kinnipidamisega seotud valvepiirkondade muud päevakavalised järelevalve-toimingud,

	<p>6. koostab asjaomase dokumendi, lähtudes õigusaktides sätestatud nõuetest;</p> <p>7. nimetab vanglateenistuses kasutusel olevad sidevahendid ja kirjeldab vahendite tööpõhimõtteid;</p> <p>8. demonstreerib sidevahendite eesmärgipärast kasutamist;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - korraldused vangile; teavitamise viis ja eesmärk; - turvasüsteemid; - saatedokumendid; - sõiduk ja nõuded selle tehnilisele seisukorrale; - vangi sõidukisse paigutamine; - järelevalve vanglavälise saatmise ajal ja toimingud saabumisel sihtkohta; - järelevalvealaste dokumentide liigid; - järelevalvealastele dokumentidele esitatavad nõuded; - vanglateenistuses kasutatavad sidevahendid; - sidevahendite tutvustus; - nõuded sidevahendite kasutusele; - nõuded edastatavale informatsioonile. 	<ul style="list-style-type: none"> - põhjendab esemete keelatus; - kirjeldab vähemalt kolme vanglavälise saatmise ajal teostatavat järelevalvealast tegevust; - loetleb järelevalvetoiminguid ning täpsustab nende teostamist vanglas; - kirjelduses lähtub õigusaktides sätestatust. <p>Dokumendi koostamine (ettekanne)</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ettekandest selgub sündmuse ülevaatlik käik ning sündmusega seotud isikud; - ettekanne peab vastama küsimustele: Millal toimus? Kus toimus? Kes olid osalised? Mis toimus? Kes nägi pealt?; - ettekandest selgub ettekande koostamise aeg; - ettekandest selgub dokumendi koostaja. <p>Dokumendi koostamine (akt)</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p>	<p>järelevalvealane suhtlus vene keeles;</p> <ul style="list-style-type: none"> - loeng - seminar: saatedokument, vangi sõidukisse paigutamine; järelevalve vanglavälise saatmise ajal ja toimingud saabumisel sihtkohta; - rollimäng: sõiduki kontroll, vangi paigutamine sõidukisse, sihtkoha kontroll; - järelevalvealaste ülesannete lahendamine töövihikust; - dokumentide koostamine, järgides õigusaktides sätestatud nõuded; - loeng-seminar: vanglateenistuses kasutatavad sidevahendid ja nende tööpõhimõtted, nõuded edastatavale informatsioonile; - praktilised harjutused: kaasaskantavad jaamad.
--	---	---	--	---

			<ul style="list-style-type: none">- dokument on koostatud korrektsele vormile;- kõik koostatud akti väljad on täidetud õigusaktidest lähtuvalt;- dokument sisaldab VSKE-s sätestatud andmeid. <p>Dokumendi korrektsuse hindamine</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- leiab koostatud dokumendist sisalduvad eksimused;- viib dokumenti sisse vajalikud parandused. <p>Demonstratsioon: (õpilane viib läbi sideseansi, kasutades selleks vanglateenistuses kasutatavat sidevahendit)</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- edastab sidevahendi kaudu adressaadile vajaliku sõnumi arusaadavalt. <p>Kirjalik vaba- ja valikvastustega test</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- tunneb ära esitletud seadme;- kirjeldab esitletud	
--	--	--	---	--

			seadme/vahendi kasutuspõhimõtted.	
5. käitub esmase reageerija ja lahendajana erakorralise sündmuse esinemisel;	9. valib sündmuse lahendamiseks ohutu taktika, mis on kooskõlas õigusaktides sätestatuga;	5.1. Erakorralistele sündmustele reageerimine vanglas (2 EKAP, T-9, P-30, I-13) <ul style="list-style-type: none"> - agressiivsed ja ohtlikud vangid; - põgenemisohtlikud vangid; - julgeolekuabinõud ja -meetmed; - informatsiooni edastamine; - erakorralise sündmuse ennetamine; - olukorra hindamine; - olukorra lahendamine; - ohtlikes situatsioonides järelevalve teostamine; - vigastused, tulekahjud; - vanglate erakorraliste sündmuste lahendamise plaan ja selle üldpõhimõtted; - kaitsevahendid. 	Demonstratsioon (lavastatud praktilise erakorralise sündmuse lahendamine grupis) <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähtub „Vanglas erakorraliste sündmuste lahendamise plaanist“; - lahendab ülesande viisil, mis tagab reaalses situatsioonis ohtuse elule ja tervisele. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng-seminar: vanglate erakorraliste sündmuste lahendamise plaan ja selle üldpõhimõtted. Ohuolukorrad vanglas. Ohtlikud vangid; - praktilised harjutused: ohtlikes situatsioonides järelevalve; vigastuse, tulekahju ja muu õnnetuse äratundmine, sh ohtu puudutava informatsiooni asjakohane edastamine ja nõuded infole; erakorralisele sündmusele reageerimine või selle ohu korral esmased tegevused sündmuskohal. Erakorralise sündmuse eskaleerumise takistamine.
6. annab lihtsamaid venekeelseid korraldusi ja selgitusi vangla päevakavaliste tegevuste läbiviimisel.	10. kasutab asjakohast venekeelset sõnavara ja lausemalle tööalastes suhtlussituatsioonides; 11. suudab alustada ja lõpetada lühivestlust; 12. spontaanses kõne on	4.3. Järelevalvealase vene keele kasutamine (3 EKAP, T-60, I-18) <ul style="list-style-type: none"> - <i>Структура тюрьмы, название должностей;</i> - <i>Оборудование камеры, случаи порчи тюремного</i> 	Simulatsioon (järelevalvetoimingu läbiviimine vene keeles) <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab sobivaid lausemalle, sõnavara ja väljendeid 	Individuaalsed ülesanded: häälega lugemine, erialaste lühitekstide kuulamine ja esitamine. Paaris- ja rühmatöö

	<p>valdavalt eksimuste vaba.</p> <p><i>имущества (поджог, порча мебели и т.п.);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Проведение проверки;</i> - <i>Состояние здоровья, случаи нарушения здоровья. Раздача лекарств;</i> - <i>Питание в тюрьме. Раздача пищи;</i> - <i>Обыск помещения. Обыск лица;</i> - <i>Сопровождение лица по территории тюрьмы;</i> - <i>Внутреннее общение (краткосрочные свидания, переписка).</i> 	<p>vanglas päevakavaliste toimingute sooritamisel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitab lühidalt tuttava keelematerjali põhjal loodud teksti sisu; - esinemise järel vastab lihtsamatele vangistuse täideviimisega seotud küsimustele; - hääldus on arusaadav; - valdab piisavalt sõnavara, mis võimaldab sõnumist arusaamist. 	<p>ülesanded:</p> <p>suhtlussituatsioonide loomine, dialoogide koostamine ja esitamine, rollimängud, mis toetavad omandatud sõnavara kinnistamist.</p> <p>Integreeritud õpe, mis põhineb tööalaste suhtlussituatsioonide läbimängimise meetodikal.</p> <p>Kirjalik töö ajavormide kasutamise kohta (minevik, olevik, tulevik).</p>
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loeb ja töötab läbi õppejõu poolt märgitud allikad. 2. Lõpetab loengus pooleli jäänud kirjalikud harjutused, kasutades iseseisvaks õppimiseks antud sõnavara. 		
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb rollimängu (1, 2, 3), kirjaliku testi (4, 5, 6, 7, 9, 10, 11) demonstratsiooni (11, 12, 13) dokumentide koostamise ning parandamise (8) ja simulatsiooni (14, 15, 16) alusel.</p>		
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orienteerub järelevalve korralduse põhimõtetes ja taktikas vangla päevakavaliste tegevuste läbiviimisel; 2. tagab enda, kolleegide ja vangide ohutuse; 3. järgib päevakavaliste tegevuste läbiviimisel õigusaktides sätestatud; 4. kirjeldab vanglavälise saatmise ajal teostatavaid järelevalve alaseid toiminguid; 5. nimetab saatemeeskonna liikmed; 6. teab, kuidas käituda erinevates vanglavälise saatmise ajal toimuda võivates situatsioonides; 7. kirjeldab vanglavälise saatmise ajal toimuda võivatele segavatele asjaoludele õiguspärase reageerimise võtteid; 8. dokumendi koostamisel on lähtunud õigusaktides sätestatud nõuetest; 9. nimetab vanglateenistuses kasutusel olevad sidevahendid; 10. kirjeldab vahendite tööpõhimõtteid; 11. demonstreerib sidevahendite kasutamist; 12. valib sündmuse lahendamiseks ohutu taktika; 13. valitud taktika on kooskõlas õigusaktides sätestatuga; 		

	<p>14. kasutab asjakohast venekeelset sõnavara ja lausemalle tööalastes suhtlussituatsioonides;</p> <p>15. suudab alustada ja lõpetada lühivestlust;</p> <p>16. spontaanses kõnes on valdavalt eksimustevaba.</p>
<p>Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal</p>	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurg, A., 2010. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik I osa</i>. Tallinn: Justiitsministeerium. - <i>Vangistuse täideviimine ja järelevalve korraldus</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2014. <i>Vangistusseaduse kommenteeritud väljaanne. Teine täiendatud ja ümbertöötatud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. - Põdra, A., 2007. <i>Vanglatöö taktika – Teenistus tugevdatud järelevalve tingimustes</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Põdra, A., 2006. <i>Narkootikumid vanglas. Äratundmine ja narkovastane tegevus</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - <i>Vangistusseadus (2017)</i>. - <i>Vangla sisekorraeeskiri (2017)</i>. - <i>Järelevalve korraldus vanglas (2017)</i>. - <i>Vanglate kodukorrad</i>. - Tallinna Vangla, 2014. <i>Tallinna Vangla taasühiskonnastamise, personali, õiguse, kantselei ja sisekontrolli valdkondade töökord. Tallinna Vangla direktori 09.07.2014 käskkirja nr 115 lisa 1</i>. - Tallinna Vangla, 2015. <i>Tallinna vangla teabe- ja uurimisosakonna põhimäärus. Kinnitatud Tallinna Vangla direktori 07.01.2015 käskkirjaga nr 4</i>. - ÕIS-is kättesaadavaks tehtud loengumaterjalid. - Vanglateenistuse õppefilmid 1-8. - Vanglateenistus, 2015. <i>Vanglateenistuse aastaraamat MMXV</i>. Tallinna: Vanglateenistus, lisad. - Luige, S., 2009. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik II osa. Eesti-vene keele ametialane vestmik</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Luige, S., 2013. <i>Erialane vene keel: vangla päevakava</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/luige/Paevakavategevused/ [Kasutatud 07.04.2015]. - Eesti-vene ja vene-eesti online tõlkesõnastikud. [Veebimaterjal] Leitav: www.keelevaab.ee [Kasutatud 07.04.2015]. - Õppejõu poolt koostatud õppematerjalid. <p>Soovituslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eslon, P., 2003. <i>Lihtne vene keele grammatika harjutuste ja võtmetega = Краткая грамматика русского языка с упражнениями и ключом к ним</i>. Tallinn: TEA Kirjastus. - Luige, S., 2010. <i>Haldusmenetlus vanglas</i>. [Veebimaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/Luige/Haldusmenetlus_vanglas/ [Kasutatud 07.04.2015]. - Mangus, I., 2008. <i>Vene keele õpik algajatele ja taasalustajatele</i>. Tallinn: TEA. - Justiitsministeeriumi kodulehekülg www.just.ee - Vanglateenistuse kodulehekülg www.vangla.ee

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
5	Enesekaitse ja relvade kasutamine ning esmaabi osutamine	9 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime õiguspäraselt ja ohutult sunni- ja enesekaitsevahendite, samuti teenistusrelva kasutamisega ning elupäästva esmaabi andmisega, olles heas füüsilises vormis.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Epp Jalakas, Jüri Kulbin, Miko Oja				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. sooritab vähemalt miinimumtasemel vanglaametniku kehalised katsed;	1. koostab treeningplaani, arvestades vanglaametniku kehalisi miinimumnõudeid ja oma kehalisi võimeid; 2. näitab iseseisvalt õige tehnikaga soojendus- ja jõuharjutusi; 3. demonstreerib kehaliste võimete mitmekülgselt arengut, sooritades kiirust ja vastupidavust nõudvaid kehaliste võimete teste; 4. täidab kehaliste katsete sooritamisel vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud vanglaametnike miinimumnõuded;	5.1. Kehaline ettevalmistus (1 EKAP, P-20, I-6) - kehaliste võimete arendamise põhimõtted; - treeningplaani; - soojendusharjutuse; - vastupidavuse arendamine – liikumine maastikul, treening spordisaalis; - kiiruslike omaduste arendamine; - jõu arendamine; - pallimängude kasutamine treeninguks; - venitusharjutused; - sportimine ja kehaliste katsete nõuded vanglateenistuses; - kehaliste võimete hindamine.	Treeningplaani koostamine ja selle täitmine Lävendikriteeriumid: - plaan on koostatud kaheks kuuks; - plaan sisaldab kehaliste võimete algtaseme kirjeldust; - plaan sisaldab süstemaatiliste harjutuste kirjeldust; - plaanist nähtub progresseeruv koormuse arvestus; - treeningplaani sisaldab täitmise aruannet (kavandatud ja sooritatud tegevuste vastavus, muudatused, kui need olid vajalikud, ning antud enesehinnang plaani täitmisest tulenenud mõjule kehaliste võimete arengus). Demonstratsioon Õpilane näitab iseseisvalt ette	- rühmatreeningud (jõu arendamine, vastupidavuse ja kiiruslike omaduste arendamine, pallimängud); - kirjalik iseseisev töö: treeningplaani ja selle täitmise aruande koostamine; - demonstratsioon: soojendus-harjutused, jõuharjutused; - kehaliste võimete testid.

			<p>vähemalt kolm soojendus- ja kolm jõuharjutust.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutatud on tehnikat, mis väldib vigastuste põhjustamist. <p>Kehaliste võimete test</p> <p>Õpilane sooritab iseseisvalt enda võimete piires pingutades tundide käigus kiiruse, jõu- ja vastupidavuse taset näitavad kehaliste võimete testid.</p> <p>Lävendikriteerium:</p> <p>Õpilane sooritab vanglaametnikele kehtivate kehaliste katsete sooritamisel kõigil aladel korrektset tehnikat, kasutades kõrvalise abita vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud miinimumnõuded.</p>	
16. kasutab õiguspäraselt füüsilist jõudu;	<p>5. sooritab füüsilise jõu rakendamisel erinevaid käe- ja jalalööke;</p> <p>6. tõrjub oskuslikult ründe situatsioonis käe- ja jalalööke;</p> <p>7. demonstreerib erinevaid vastase mahaviimise tehnikaid ja vabaneb erinevatest vastase</p>	<p>5.2. Turvataktika (3 EKAP, P-60, I-18)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikumised ette, taha, kõrvale; - kukkumised ette, taha, küljele; - löögitehnikad; - tõrjetehnikad; - mahaviimised tehnikad - haaretest vabanemised. 	<p>Demonstratsioon</p> <p>Õpilane demonstreerib:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käelööke (kolm erinevat); - jalalööke (kolm erinevat); - tõrjeid (kolm erinevat); - mahaviimise tehnikaid (viis erinevat); - haaretest vabanemisi (viis erinevat); - tõrjub külmrelva rünnet (neli 	<ul style="list-style-type: none"> - drill: liikumised, kukkumised, löögi- ja tõrjetehnikad; - paaristöö: löögi- ja tõrjetehnikad, mahaviimis tehnikad, kinnipidamise võtted ning haaretest vabanemised.

	<p>haarettest; 8. tõrjub oskuslikult külmrelva rünnet;</p>		<p>erinevat).</p> <p>Hindekriteeriumid:</p> <p>Hinne „3“</p> <ul style="list-style-type: none">- sooritab rünnakute tõrjed õige ajastusega;- sooritab rahulikus tempos sobiva mahaviimise tehnika või haarest vabanemise. <p>Hinne „4“:</p> <ul style="list-style-type: none">- sooritab rünnakute tõrjed õige ajastusega ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi;- sooritab rahulikus tempos tehniliselt õigesti ja piisava jõukuluga sobiva mahaviimise tehnika või haarest vabanemise. <p>Hinne „5“:</p> <ul style="list-style-type: none">- sooritab rünnakute tõrjed õige ajastusega ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi (mahaviimise tehnikat), kaotamata valvsust kinnipeetava suhtes;- sooritab õige ajastusega, otsustavalt, kiirelt ja sujuvalt ning tehniliselt õigesti ja piisava jõukuluga sobiva mahaviimise tehnika või	
--	--	--	---	--

			haardest vabanemise.	
17. kasutab nõuetekohaselt ja efektiivselt käeraudu, teleskoopnuia ja gaasipihustit ning kilpi järgides ohutusnõudeid;	<p>9. paigaldab kinnipeetavale käeraud ning saadab kinnipeetava määratud punkti, järgides turvaktika reegleid;</p> <p>10. kasutab ründe tõrjumiseks õiguspäraselt gaasipihustit ja teleskoopnuia;</p> <p>11. näitab grupi liikmena ohutut kambrisse sisenemist kasutades selleks kilpi;</p>	<p>5.3. Vahetu sund vanglas (2 EKAP, P-40, I-12)</p> <ul style="list-style-type: none"> - korraldused; - läbiotsimise tehnika; - käeraudade kasutamine; - gaasipihusti kasutamine; - teleskoopnuia kasutamine; - kilbi kasutamine. 	<p>Demonstratsioon Õpilane demonstreerib:</p> <ul style="list-style-type: none"> - isiku läbiotsimist (kaks erinevat); - käeraudade kasutamist ja saatmist (kaks erinevat); - gaasipihusti kasutamist; - teleskoopnuia kasutamist (eest- ja tagantkäe ning tõukelööki); - kilbi kasutamist konfliktiolukorras. <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suhtleb vangiga vanglateenistuses heaks kiidetud praktika kohaselt (korraldused annab vangile turvaliselt distantsilt); - sooritab läbiotsimise kõiki julgeolekumeetmeid arvestades õige tehnikaga, õiges positsioonis ning distantsil, kombates kõiki keha piirkondi; - demonstreerib käeraudade kasutamist õige tehnikaga, õiges positsioonis ja distantsil; - sooritab nuiaga tõrjumise tehnikad ründeliini vabastades ja rünnet 	<ul style="list-style-type: none"> - drill: korraldused, gaasipihusti ja käeraudade kasutamine; - paaristöö: läbiotsimine, käeraudade, gaasipihusti ja teleskoopnuia kasutamine; - meeskonnatöö: kilbi kasutamine.

			peatades, (eest- ja tagantkäelöögid kiirelt ja jõuliselt lubatud piirkondadesse nua esimese lüli (otsa) osaga lühikese kaarega õlalt, tõukelöök aga rinna kõrguselt, hoides kahe käega nua); <ul style="list-style-type: none"> - kasutab gaasipihustit agressiivse vangi rünnaku tõkestamiseks õigel distant sil, ründeliini vabastades ja rünnet peatades ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi (mahaviimise tehnikat), kaotamata valvsust kinnipeetava suhtes; - kirjeldab tegevusi esmaabi osutamiseks pärast gaasi kasutamist; - demonstreerib kilbi kasutamist meeskonnas. 	
18. kasutab nõuetekohaselt vanglas lubatud käsitulirelvi, järgides ohutusnõudeid; 19. täidab kehtestatud laskmise normatiivid;	12. kirjeldab teenistusrelvade liigitust, soetamist ja hoidmist vastavalt relvaseadusele ja selle rakendusaktidele; 13. selgitab teenistuspüstoli tööpõhimõtet, osasid ja nende otsatarvet ning ohutu käitlemise reegleid;	5.4. Vanglas kasutatavad tulirelvad (2 EKAP, P-40, I-12) <ul style="list-style-type: none"> - vanglateenistuse erivahendid ja relvastus; - õiguslik regulatsioon; - ohutu käitlemine; - lasketooria alused; - teenistuspüstoli tehnilised 	Test Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> - loetleb vanglateenistuses kasutatavad tulirelvade liigid; - toob välja vähemalt kaks tugirelva liiki; - loetleb vähemalt kaks 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng relva liikide, kasutusjuhtumite ja ohutusnõuete kohta; - seminar teenistuspüstoli kasutamine ja hooldamine; - praktilised harjutused relva ohutu

	<p>14. võtab püstoli lahti ja paneb kokku, järgides ohutust;</p> <p>15. hooldab püstolit vastavalt juhendile;</p> <p>16. rakendab laskharjutustel õiget laskeasend, relvahaaret, päästiku käsitlemist, sihtimist ja suunamist;</p> <p>17. hindab sekkumist vajavat olukorda ja valib sobiva taktika;</p> <p>18. otsustab sündmuskohal esmaabi andmise vajaduse;</p> <p>19. sooritab laskeharjutused vastavalt kehtestatud normatiividele;</p>	<p>andmed, osad - mehhanismid: nende otstarve, tööpõhimõte;</p> <ul style="list-style-type: none"> - laskemoon; - relvade hooldamine; - laskeharjutused teenistuspüstolist erinevatelt distantsidelt ja laskeasenditest; - lasketest. 	<p>vanglateenistuses kasutatavat püstoli marki;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab õigesti vähemalt kolm vajalikku tegevust laadimata relva käsitlemisel lasu sooritamiseks püstoliga HKP30S; - kirjeldab õigesti relvas toimuvat protsesse kuue lasu sooritamisel ja lasu toimumise järgselt; - püstoli osalisel lahti võtmisel nimetab püstoli neli olulist osa; - kirjeldab õigesti, mida tähendab püstoliga HKP30s lasu sooritamine ühetoimeliselt ja kahetoimeliselt; - märgib laskeharjutusel tulirelva kasutamise seitse olulist ohutusnõuet; - kirjeldab seitse olukorda, millal on ja millistel juhtudel ei ole vanglateenistuse ametnikul õigus kasutada teenistuses tulirelva; - loetleb olukorrad, millal ei ole teenistusrelva kasutamine ilma eelneva hoiatuseta õigusvastane; - kirjeldab vähemalt kaks tingimust, mille peab 	<p>käsitsemise kohta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - laskeharjutuste sooritamine.
--	---	---	--	--

			<p>ametnik täitma tulirelvaga hoiatuslasu tegemisel;</p> <ul style="list-style-type: none">- loetleb vähemalt viis õigusaktidest tulenevat tegevust pärast tulirelva kasutamist;- loetleb õigusaktidest ja kehtivast korrast tulenevaid nõudeid, mida peab ametnik tegema tulirelva kasutamiseõiguse säilimiseks. <p>Lasketest</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- võtab relva kätte ja laeb seda ainult instruktori korraldusel või loal;- hoiab sõrme päästikul ainult ajal, kui relva kasutatakse laskmiseks ja relv on märklehele suunatud;- relv on pidevalt suunatud laskesektorisse, v.a kabuuris hoidmise ajal;- relva laadimisel, tühjaks laadimisel või muu toimingu sooritamisel ei seata ohtu inimeste elu või tervist;- saavutab lasketulemuse 16 punktile (tabamus 5B-C; 1D);- testi sooritaja sooritab testi õiges järjekorras ja teeb kõik nõutud tegevused (sh	
--	--	--	--	--

			<p>eraldab esmalt salve, eemaldab padruni rauast jne);</p> <ul style="list-style-type: none"> - kõik lasud on sooritatud märklehele; - test on sooritatud ettenähtud aja jooksul; - märklehele on tulistatud nõutud arv laske. 	
<p>20. hindab esmaabi osutamise vajadust ja rakendab esmaseid elupäästvaid esmaabivõtteid.</p>	<p>20. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete vereringehäirete nähud;</p> <p>21. rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused;</p> <p>22. lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist;</p> <p>23. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.</p>	<p>5.5. Esmaabi ja tervis (1 EKAP, T-10, P-10, I-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - esmaabi olemus, abiandja ohutus abistamise protseduur; - situatsioonide hindamine, algoritmid; - triaazi olemus ja tähtsus; - teadvushäired; - alajahtumine; - hingamishäirete hindamine ja esmaabi hingamishäirete korral; - vereringehäired ja selle põhjused, esmaabi; - äkksurm üle südame seiskumise; - äkksurm üle hingamisseiskuse; - traumade tekkemehhanismid; - pehmete kudede kinnised vigastused, luumurrud, lülisamba vigastused; - haavad ja välised verejooksud; - põletused ja 	<p>Esmaabi test - põhifunktsioonide häirete tundmine.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpilane demonstreerib teadmisi põhifunktsioonide häirete, st teadvus, hingamis- ja vereringehäirete äratundmiseks ja esmaabi andmiseks ning eristab traumasid tekkemehhanismide järgi. <p>Taaselustamise simulatsioon</p> <p>Lävendikriteerium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpilane rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused; - õpilane tunneb ära äkksurma, lähtub elustamisel algoritmist 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng: elu, kliinilise surma ja kindla surma tunnused, põhifunktsioonide häirete tundmine haavad, verejooksud, pea-, kaela- ja seljatraumad, esmaabi; - demonstratsioon: elustamise ABC, luumurrud, nihestused ja venitused, võõrkehad, esmaabi narkootiliste seisundite korral, laskevigastused, plahvatus-vigastused; - esitlus narkojoobe tunnustest.

		<p>plahvatusvigastused;</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektritraumad; - laskevigastused; - plahvatusvigastused. 	<p>(äkk surm üle südameseiskuse tunnistajate juuresolekul, äkk surm üle hingamise seiskuse, imikute ja laste äkk surm);</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpilane tagab elustamise käigus piisava vereringe ja adekvaatse hingamise; - õpilane tagab enda ohutuse. <p>Demonstratsioon Traumade situatsioonülesannete lahendamine.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpilane lähtub traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist - tagab vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud; - kahe abiandja olemasolul paigaldab kaelakrae, hoiab kaela või on vastavalt kannatanu külili keeraja rollis; - demonstreerib koostöö oskust; - õpetab, kuidas keerata kannatanut külili, hoides ise kaela. 	
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Treeningplaani koostamine ning selle täitmise tulemuste märkimine aruandesse. 2. Iseseisev löögi- ja tõrjetehnikate harjutamine. 			

	<p>3. Gaasipihusti ja teleskoopnui kasutamise tehnika iseseisev harjutamine.</p> <p>4. Teenistusrelvade kasutamise õigusliku regulatsiooniga tutvumine.</p> <p>5. Iseseisvalt grupitööna narkojoobe tunnustest esitluse koostamine ja selle ettekandmine.</p>
Mooduli hinde kujunemine	<p>Mooduli hindamine toimub eristavalt.</p> <p>Hinne kujuneb väljundi „kasutab õiguspäraselt füüsilist jõudu“ demonstratsiooni hinde alusel. Ülejäänud väljundeid kontrollivad hindamisülesanded peavad olema sooritatud Lävendikriteeriumi tasemel.</p> <p>Mooduli saavutatust kontrollitakse treeningplaani koostamise ja selle täitmise (1), demonstratsiooni (2), kehaliste võimete testi (3, 4), demonstratsiooni (4-11), kirjaliku testi (12-18), lasketest (19), test (20), taaselustamise simulatsiooni (21) ja demonstratsiooni (22, 23) alusel.</p>
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rakendab kehaliste võimete arendamise põhimõtteid, mis väljenduvad treeningplaani koostamises ja täitmisel; 2. näitab iseseisvalt õige tehnikaga soojendus- ja jõuharjutusi; 3. demonstreerib kehaliste võimete mitmekülgset arengut, sooritades tundide käigus kiirust, jõudu ja vastupidavust nõudvaid kehaliste võimete teste; 4. täidab kehaliste katsete sooritamisel vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud vanglaametnike miinimumnõuded; 5. sooritab füüsilise jõu rakendamisel erinevaid käe- ja jalalööke; 6. tõrjub oskuslikult ründe situatsioonis käe- ja jalalööke; 7. demonstreerib erinevaid vastase mahaviimise võtteid ja vabaneb erinevatest vastase haaretest; 8. tõrjub oskuslikult külmrelva rünnet; 9. paigaldab kinnipeetavale käeraud ning saadab kinnipeetava määratud punkti, järgides turvataktika reegleid; 10. kasutab ründe tõrjumiseks õiguspäraselt gaasipihustit ja teleskoopnuia; 11. näitab grupi liikmena ohutut kambrisse sisenemist; 12. kirjeldab teenistusrelvade liigitust, soetamist ja hoidmist vastavalt relvaseadusele ja selle rakendusaktidele; 13. selgitab teenistuspüstoli töö põhimõtet, osasid ja nende otsatarvet ning ohutu käitlemise reegleid; 14. võtab püstoli lahti ja paneb kokku, järgides ohutust; 15. hooldab püstolit vastavalt juhendile; 16. rakendab laskharjutustel õiget laskeasend, relvahaaret, päästiku käsitlemist, sihtimist ja suunamist; 17. hindab sekkumist vajavat olukorda ja valib sobiva taktika; 18. otsustab sündmuskohal esmaabi andmise vajaduse; 19. sooritab laskeharjutused vastavalt kehtestatud normatiividele; 20. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete vereringehäirete nähud 21. rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused; 22. lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist; 23. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <p>- <i>Vanglateenistuse ametnikule esitatavad nõuded, nõuetele vastavuse hindamine ning vangla direktori värbamine ja valik</i></p>

(2015).

- Kulbin, J. *Jõu kasutamine*. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://www.sisekaitse.ee/joukasutamine> [Kasutatud 07.04.2015].
- Kulbin, J. *Ohjeldusmeetmed ja relvastus*. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://stud.sisekaitse.ee/Kulbin/Ohjeldusmeetmed/index.html> [Kasutatud 07.04.2015].
- *Vangistusseadus* (2015).
- *Relvaseadus* (2015).
- *Järelevalve korraldus vanglas* (2014).
- *Teenistusrelvade liigid ning teenistusrelvade, nende laskemoona ja tulirelva osade käitlemise ja üleandmise kord* (2015).
- Vanglateenistus, 2013. *Tulirelva ning laskemoona kandmise, käsitsemise ja kasutamise kord vanglateenistuses*. Tallinn: Vanglateenistus.

Soovituslikud allikad:

- Thool, L., 2006. *Treening tervele kehale*. Tallinn: ICA raamatukirjastus.
- Weineck, J, Jalak, R., 2008. *Kehalised võimed ja organism*. [Võrgumaterjal] Leitav: http://treener.eok.ee/oppematerjal_vaata.php?id=155 [Kasutatud 07.04.2015].
- Ööpik, V., Port, K., Jalak, R., Schneider, S., Männik, G., Eller, A., Nurmekivi, A., Loko, J., Thomson, K., Hannus, A., Raudsepp, L., Randmaa, T., Tõnise, T., 2006. *Spordi üldained - Abitreener, tase 3 (varasem I tase)*. [Võrgumaterjal] Leitav: http://treener.eok.ee/oppematerjal_vaata.php?id=37 [Kasutatud 07.04.2015].
- Kultuurismi ja fitnessiportaali treeningukavade näidised. [Veebimaterjal] Leitav: <http://www.fitness.ee/treeningkavad> [Kasutatud 07.04.2015].
- Liikumisportaali trimm.ee treeningpäevik. [Veebimaterjal] Leitav: <http://diary.trimm.ee/> [Kasutatud 07.04.2015].
- Sisekaitseakadeemia. *Kehalised katsed*. [Veebimaterjal] Leitav: <http://www.sisekaitse.ee/kehalisedkatsed> [Kasutatud 07.04.2015].
- Lilleleht, R., 2009. *Vajan relva. VI*. Tallinn: Talmar&Põhi Kirjastus.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
6	Praktika	16 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tutvub praktiliselt vangla töökeskkonna ja –korraldusega, arendades seeläbi isiksuse omadusi, meeskonnatöö- ja kutseoskusi ning saavutab oskuste ja teadmiste taseme, mis on vajalik vangla erinevates valvepiirkondades iseseisvalt II klassi valvuri igapäevaste tööülesannete täitmiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Tutvumispraktikale lubatakse õpilane, kes on läbinud eelnevalt alusõpingute mooduli. Osaluspraktikale lubatakse õpilane, kes on läbinud eelnevalt kõik õppekava moodulid, välja arvatud mooduli „Lõpueksam“.		
Mooduli koordinaator: Kadri Pendin		

Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<p>1. tutvub praktikakohaks oleva vangla arhitektuuri, struktuuriüksuste ja koosseisuga;</p> <p>2. võrdleb külastatud vanglate arhitektuurseid ja töökorralduslikke erinevusi;</p> <p>3. tutvub praktikakohaks oleva üksuse päevakavaga ja II klassi valvuri teenistusülesannetega;</p>	<p>1. kirjeldab praktikakoha vangla arhitektuuri, struktuuriüksusi ja teenistujate koosseisu vastavalt kogetule ja õigusaktidest leitud infole;</p> <p>2. leiab praktika lõpus iseseisvalt vangla territooriumil üles erinevad struktuuriüksused ja hooned;</p> <p>3. annab ülevaate ja vastab küsimustele praktikakohaks olnud vangla juhtimisskeemist, ülesannetest, struktuurist ja töötajaskonnast ning demonstreerib oskust leida selle kohta asjakohast infot;</p> <p>4. kirjeldab vähemalt kahe külastatud vangla vahelisi arhitektuurseid ja töökorralduslikke erisusi;</p> <p>5. argumenteerib tutvumiskäikudel märgatud vanglate erisuste ja sarnasuste ning töökorralduslike eripärade teemal;</p> <p>6. kirjeldab praktikakohaks oleva vangla üksuses kehtivat päevakava;</p> <p>7. loetleb valvuri peamised</p>	<p>6.1. Tutvumispraktika (3 EKAP, P-60, I-18)</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktikakohaks oleva vangla arhitektuur ja erinevate hoonete asukohad, tähendused ja paiknemine; - praktikakohaks oleva vangla struktuuriüksused ja nende koosseis ning ülesanded; - praktikakohaks oleva vangla juhtimisskeem ja tööjaotus; - külastatud vanglate territooriumitel paiknevad hooned ning vangla üldine töökorraldus; - praktikakohaks oleva vangla üksuse kodukorrajärgne päevakava; - päevakavas nimetatud tegevuste läbiviimine ja nende vaatlemine; - valvuri teenistusülesannetega tutvumine töövarjuna ja ametijuhendite lugemine; - öise ja päevase valvetoimkonna ülesanded ja nende erinevused. 	<p>Kirjalik praktikaaruanne Õpilane koostab aruande, milles toob välja praktikakohaks olnud vangla arhitektuuri, struktuuriüksused, üksuse päevakavad ning tutvumiskäikudel märgatud vanglatevahelised erinevused.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vormistab aruande etteantud vormile ning vastavalt üliõpilastööde; koostamise ja vormistamise juhendile; - kirjeldab praktikakohaks olnud üksuses kehtinud päevakavalisi tegevusi ning võrdleb päevaseid ja öiseid päevakavasid ja nende raames täidetavaid toiminguid; - kirjeldab praktikakohaks olnud vangla arhitektuuri, hoonete ülesandeid ja paiknemist üksteise suhtes. Hoonete paiknemise juures toob välja ka hoonetele ja nende osadele antud numbrid/tähised või värvid ning kirjeldab, mille alusel on selline märkimissüsteem 	<ul style="list-style-type: none"> - juhendatud tutvumiskäigud vanglatesse; - praktikapäeviku täitmine; - dokumentidega tutvumine (vangla kodukorra, põhimääruse, valvuri ametijuhendid ja vangla koosseisu ja tööülesandeid määravad dokumendid); - diskussioon juhendajaga tutvumiskäikude aruande koostamiseks; - juhendaja töövarjuks olek.

	teenistusülesanded;		<p>valitud;</p> <ul style="list-style-type: none">- toob välja kõik praktikakohaks olnud vangla põhimääruses nimetatud struktuuriüksused ja kirjeldab nende põhiülesandeid;- nimetab vangla struktuuriüksuste juhtide nimed ja ametikohad, struktuuriüksuse isikkoosseisu arvu ning kirjeldab joonise või tekstina vangla juhtimisskeemi (struktuuri jaotumine põhi- ja tugivaldkondadeks, direktori ja asetäitjate vastutusvaldkonnad jmt);- võrdleb vähemalt kahe tutvumiskäikude raames külastatud vangla arhitektuurseid (kambri uksed, aknad, pääsla, vangide liikumisteed hoonete vahel jmt) ja töökorralduslikke (eri järelevalvetoimingute teostamine, valvepiirkondade mehitamine jmt) sarnasusi ja erisusi. <p>Praktiline ülesanne I Juhendaja küsitleb juhendatavat ja jälgib vangla</p>	
--	---------------------	--	--	--

			<p>territooriumil orienteerumise osas.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- orienteerub praktika lõpuks vangla territooriumil;- leiab viivitamatult vangide saatmisteks ettenähtud marsruuti kasutades vangla territooriumil üles erinevad hooned, struktuuriüksused ja valvepiirkonnad. <p>Tutvumiskäikude praktikaaruande kaitsmine</p> <p>seisneb aruande sisu tutvustamises komisjonile ning praktikaaruande ja õpiväljundite omandamisega seotud küsimustele vastamises.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none">- põhjendab vastuseid ning seisukohti, luues seoseid õigusaktidega;- toob võrdlevalt esile, kuidas erinevad tutvumiskäikudel külastatud vanglate vahel järelevalvetoimingute korraldamine ja teostamine või arhitektuur, tuues välja iga valdkonna kohta vähemalt kaks erisust ja sarnasust;	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - toob võrdlevalt välja ametijuhendites sätestatud valvuri ja vanemvalvuri tööülesanded ning nende ülesannete kattuvused ja erisused; - võrdleb valvuri poolt täidetavaid erinevaid ülesandeid keerukuse ja mahu alusel ning nimetab vahetuses sagedamini täidetavad ülesanded; - vastab õigesti kõikidele komisjoni esitatud küsimustele. 	
<p>4. täidab II klassi valvuri erinevaid teenistusülesandeid ja suhtleb teenistusülesandeid täites eesti ja vene keeles;</p> <p>5. täidab II klassi valvuri pädevuses olevat järelevalvealast dokumentatsiooni.</p>	<p>8. täidab II klassi valvuri ülesandeid vastavalt ametijuhendis ja erinevates õigusaktides kinnitatud juhistele;</p> <p>9. suhtleb vangidega vastavalt õigusaktide ja juhendmaterjalide nõuetele;</p> <p>10. saab aru venekeelse vangiga suheldes lihtsamast juhtust ja annab venekeelseid järelevalvetööd puudutavaid korraldusi;</p> <p>11. koostab õigusaktidele ja ametkondlikele töökorralduslikele regulatsioonide nõuetele vastavaid ettekandeid, keelatud esemete äravõtmise akte ja</p>	<p>6.2. Osaluspraktika (13 EKAP, P-260, I-78)</p> <ul style="list-style-type: none"> - üksuse vahetuses ja päevases toimkonnas valvuri põhiülesannete täimine (saatmine, läbiotsimine, järelevalve valvepiirkonnas jmt); - muude valvepiirkondade valvurite tööülesannete erisustega tutvumine (vastuvõtt, kokusaamised, pääsla, välisvalve); - iseseisev suhtlemine ja korralduste andmine vangidele; - suhtlus vene keelt rääkiva vangiga; - valvuri täidetav peamine dokumentatsioon 	<p>Praktiline ülesanne II</p> <p>seisneb praktikajuhendaja poolt juhendatava poolsete tööülesannete täitmise ja vangiga suhtlemise jälgimises ning selle hindamises.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täidab valvuri peamisi teenistusülesandeid (saatmine, läbiotsimine, loenduse läbiviimine, ravimite jagamine, visuaalne järelevalve valvepiirkonnas; ravimite jagamine jmt) kooskõlas ametijuhendites ja õigusaktides sätestatud nõuetega, kuid ülesannete täitmisel võib esineda ebakindlust ning 	<ul style="list-style-type: none"> - praktiline tööülesanne II klassi valvuri teenistusülesannete kohta; - dokumentidega tutvumine (varasemalt koostatud ettekanded, keelatud esemete aktid ja valvelehed); - diskussioon praktikajuhendajaga erinevate tööülesannete eesmärkidest, ohtudest, taktikast; - praktika kaitsmine õpimapi koostamise näol.

	valvelehti.	(ettekanded, keelatud esemete äravõtmise aktid, valveleht).	<p>ülesannete täitmine võib piisava vilumuse puudumise tõttu enam aega võtta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - suhtleb vangiga „Teie“ vormis ning ainult ametialaselt; - annab vangile ainult tema pädevusse kuuluvaid lubadusi; - tunneb ära vangide manipulatiivse ja agressiivse suhtlemise ning kasutab enesekehtestamist; - saab venekeelse vangiga suheldes aru igapäevase töökontekstiga seonduva rahuliku ja aeglase jutu sisust; - annab vene keeles järelevalvetööga seotud korraldusi. <p>Osaluspraktika kaitsmiseks koostab õpilane õpimapi Õpimapp koosneb praktilisel iseseisvalt koostatud dokumentidest, mis laetakse üles Moodle keskkonnas olevale praktikakursusele. Õpimapis on koopiad ja dokumentidest nähtuvad isikuandmed on kaetud. Dokumendid on vormistatud</p>	
--	-------------	---	---	--

			<p>korrekselt ja/või õigusakte järgivald.</p> <p>Õpimapp sisaldab:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaks ettekannet; 2) kaks keelatud esemete äravõtmise akti; 3) kaks valvelehte. <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpimappi lisatud dokumentidel on nõuetekohased rekvisiidid; - ettekanne sisaldab sisu, mis võimaldab kolmandal lugejal aru saada toimunud sündmuse asjaoludest (aeg, koht, viis jmt); - keelatud esemete äravõtmise aktis on piisava täpsusega kirjeldatud äravõetud esemeid ja tehtud õigusaktidest tulenev ettepanek nendega edasiseks toimimiseks; - valvelehel selgub adekvaatne ülevaade vangide arvust valvepiirkonnas valvepiirkondade nõuetekohaseks kontrollimiseks. 	
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab tutvumispraktika aruande. 2. Koostab osaluspraktika õpimapi. 			

	<p>3. Valmistub praktika kaitsmiseks (loeb läbi praktika hindamiskomisjoni poolse tagasiside praktika aruandele ja kaitsmiseks esitatud küsimused.</p> <p>4. Tutvub juhendaja poolt praktikajärgselt antud hinnanguga isikuomaduste ja oskuste kohta.</p>
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb kirjaliku praktikaaruande (1, 3, 4, 6), praktilise ülesande I (2), praktikaaruande ja praktika kaitsmise (5,7), praktilise ülesande II (8, 9, 10) ja osaluspraktika õpimapi (11) tulemuste alusel.</p>
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab praktikakoha vangla arhitektuuri, struktuuriüksusi ja teenistujate koosseisu vastavalt kogetule ja õigusaktidest leitud infole; 2. leiab praktika lõpus iseseisvalt vangla territooriumil üles erinevad struktuuriüksused ja hooned; 3. annab ülevaate ja vastab küsimustele praktikakohaks olnud vangla juhtimisskeemist, ülesannetest, struktuurist ja töötajaskonnast ning demonstreerib oskust leida selle kohta asjakohast infot; 4. kirjeldab vähemalt kahe külastatud vangla vahelisi arhitektuurseid ja töökorralduslikke erisusi; 5. argumenteerib tutvumiskäikudel märgatud vanglate erisuste ja sarnasuste ning töökorralduslike eripärade teemal; 6. kirjeldab praktikakohaks oleva vangla üksuses kehtivat päevakava; 7. loetleb valvuri peamised teenistusülesanded; 8. täidab II klassi valvuri ülesandeid vastavalt ametijuhendis ja erinevates õigusaktides kinnitatud juhiste; 9. suhtleb vangidega vastavalt õigusaktide ja juhendmaterjalide nõuetele; 10. saab aru venekeelse vangiga suheldes lihtsamast juhtust ja oskab anda venekeelseid järelevalvetööd puudutavaid korraldusi; 11. koostab õigusaktidele ja ametkondlikele töökorralduslikele regulatsioonide nõuetele vastavaid ettekandeid, keelatud esemete äravõtmise akte ja valvelehti.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurg, A., 2010. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik. I osa</i>. Tallinn: Justiitsministeerium. - <i>Vangistusseadus</i> (2015). - Järelevalve korraldus vanglas (2014). - Praktikakohaks oleva vangla kodukord (www.vangla.ee). - Valvuri ja vanemvalvuri ametijuhend (www.vangla.ee). - Justiitsministeerium, 2008. <i>Vanglateenistuja eetikakoodeks. Kinnitatud justiitsministri 13.11.2008 käskkirjaga nr 176</i>. - Praktikakohaks oleva vangla järelevalvetööd reguleerivad korrad (direktori käskkirjaga kinnitatud). - Praktika juhend kutseõppe õpilastele vastavaks õppeaastaks. - Sisekaitseakadeemia, 2015. <i>Vanglaametniku eriala tutvumispraktika materjalid</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.sisekaitse.ee/justiitskolledz/oppurile/oppeinfo/praktikajuhendid-vanglaametniku-oppekavale-kutseope/tutvumispraktika-2/ [Kasutatud 27.03.2015].

II VALIKÖPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Mooduli maht	
7	Süüteod ja nende eest määratavad karistused		1,5 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime esmaste toimingutega süüteojuhtumi avastamisel ja mõistab üldiselt karistusõiguslikke põhimõtteid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Liisa Saarna, Piret Liba				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamise meetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<ol style="list-style-type: none"> määratleb üldiselt ühiskondlike suhete ringi, mis on riigi kaitse all ja mille rikkumine toob kaasa karistuse; viib läbi esmased toiminguid süüteojuhtumi avastamisel. 	<ol style="list-style-type: none"> kirjeldab lühidalt karistusõiguslike põhimõtete ja teooriate sisu; tunneb ära vanglas menetletavad karistusseadustiku süütegude koosseisud; selgitab sündmuskoha puutumatuse tagamise ja tõendite kogumise ning säilitamise põhimõtteid. 	7.1. Süüteod ja nende eest määratavad karistused (1,5 EKAP, T-20, P-11, I-8) <ul style="list-style-type: none"> - sissejuhatus karistusõigusse; - karistusõiguse allikad ja printsiibid; - karistuse mõistmise üldpõhimõtted (süütegu, süü ja õigusvastasus); - karistusseadustiku olulisemate ja enamlevinud koosseisude tutvustus; - vanglas menetletavate koosseisude tutvustus; - karistuse täitmisele pööramine ja karistusest vabastamine; - tõendite kogumine ja säilitamine. 	Praktiline töö lihtsama materiaalõigusliku juhtumi analüüs (karistusõiguse üld- ja eriosa süsteemide seostamine ja süüteokoosseisu tunnuste leidmine). Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> - lahenduses sisaldub selgitus, kas ja miks kaasuses kirjeldatud juhtum kuulub karistusseadustiku reguleerimisalasse; - lahendus on koostatud analüüsisivas stiilis; - selgitus tugineb asjakohasele õigusnormile; - esitatud on loetelu sündmuskohal tehtavatest toimingutest. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng karistusõiguse allikate, üldpõhimõtete kohta; - seminar süüteokoosseisude kohta; - situatsioonide analüüs, süütegude koosseisude, sündmuskoha puutumatuse ja tõendite kogumise ning säilitamise kohta.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Tutvub seminaris osalemiseks karistusõiguslike süüteokoosseisudega.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb situatsiooni analüüsi (1, 2, 3) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> Kirjeldab lühidalt karistusõiguslike põhimõtete ja teooriate sisu; tunneb ära vanglas menetletavad karistusseadustiku süütegude koosseisud; 			

	3. selgitab sündmuskoha puutumatus tagamise ja tõendite kogumise ning säilitamise põhimõtteid.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>KOHUSTUSLIKUD ALLIKAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sootak, J., 2010. <i>Karistusõigus. Üldosa</i>. Tallin: Juura. - Sootak, J., Pikamäe, P., 2009. <i>Karistusseadustik. Kommenteeritud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. - <i>Karistusseadustik (2015)</i>. - Sootak, J., 2007. <i>Sanktsiooniõigus</i>. Tallinn: Juura. - Truuväli, E-J jt., 2008. <i>Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne</i>. Tallinn: Juura. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.pohiseadus.ee/ [Kasutatud 07.04.2015]. <p>SOOVITUSLIKUD ALLIKAD Õppejõu viidatud kohtulahendid.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
8	Inimeste- ja ühiskonnavahelised seosed			1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime sallivate hoiakute kandmise ja arvamuste mitmekesisuse mõistmisega ühiskonnas ning arendab endas ühiskonnaähtuste mõtestamise oskust.				
Nõuded mooduli alustamiseks: inglise keele oskus vähemalt B1 tasemel.				
Õpetaja: Liisa Saarna				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<ol style="list-style-type: none"> 1. mõtestab kriitiliselt ühiskonna- ning kultuurinähtusi; 2. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaselt arvamuste ja hoiakute paljusust; 3. seostab oma käitumist vanglas ning otsuseid ühiskonnas toimuvate protsessidega. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab sotsioloogia erinevaid meetodeid; 2. selgitab sotsioloogia peamisi uurimisvaldkondi; 3. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; 4. kujundab hinnangulise seisukoha ühiskonna aktuaalsetel teemadel; 5. võrdleb oma mõtteid ja arusaamu enamuse poolt heaks kiidetud ja omaks 	<p>8.1. Inimeste- ja ühiskonnavahelised seosed (1,5 EKAP, T-20, I-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sissejuhatus; - sotsioloogilise maailmapildi tundmaõppimine; - sotsioloogia ajalugu, areng ja kujundajad; - sotsioloogia olemus – teoreetiline ning empiiriline sotsioloogia; - sotsioloogia ühiskonnas, kultuuris ja inimeses; 	<p>Esitlus Õpilane kannab ette esitluse ühe viiest õppejõu valitud ja ühiskondlikus mõttes aktuaalsest teemast.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpilane väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; - ei esine fakti- ega loogikavigu; - mõistekasutus on korrektne. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeng sotsioloogia uurimismeetodite ja uurimisvaldkondade kohta; - diskussioon hoiakute ja nende kujundamise kohta; - diskussioon aktuaalsetel ja meedias kajastamist leidnud teemadel.

	võetud arusaamadega ühiskonnas toimuvat.	- kultuuri olemus ja käsitused; - isiksuse sotsialiseerumine; - sotsiaalsed muutused ja areng; - progress ja regress; - ühiskonna moderniseerumine.		
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab iseseivalt esitluse ja valmistub selle ettekandmiseks.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb esitluse (1, 2, 3, 4, 5) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab sotsioloogia erinevaid meetodeid; 2. selgitab sotsioloogia peamisi uurimisvaldkondi; 3. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; 4. kujundab hinnangulise seisukoha ühiskonna aktuaalsetel teemadel; 5. võrdleb oma mõtteid ja arusaamu enamuse poolt heaks kiidetud ja omaks võetud arusaamadega ühiskonnas toimuvat. 			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad: Üks allkirjeldatud valikust:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aimre, I., 2013. <i>Sotsioloogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Elias, N., 2013. <i>Mis on sotsioloogia?</i> Tallinn: Tallinna Ülikool. - Hess, B. B., Markson, E. W., Stein, P. J., 2000. <i>Sotsioloogia</i>. Tallinn: Külim. <p>Soovituslikud allikad: Soovituslikele allikatele juhib õppejõud jooksvalt tähelepanu loengutes.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
9	Erialase vene keele jätkukursus			3 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab teenistusalastes situatsioonides vajamineva vene keele suulist eneseväljendusoskust.				
Nõuded mooduli alustamiseks: põhiõpingute mooduli „Järelevalvetoimingute teostamine“ läbimine.				
Õpetajad: Silvia Luige, Anna Rubtsova				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<ol style="list-style-type: none"> 1. suhtleb algtasemel, kasutades korrektset venekeelset vangistusala sõnavara; 2. mõistab vangi vene keeles 	<ol style="list-style-type: none"> 1. valdab erialases suhtlussituatsioonis hakkama saamiseks vajalikku sõnavara; 2. moodustab korrektseid 	<p>9.1. Erialase vene keele jätkukursus (3 EKAP, T-30, P-30, I-18)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Названия правовых актов, регулирующих тюремное 	<p>Sõnavara test Lävendikriteeriumid: - valik- ja vabavastustega testi küsimustele on vastatud korrektset.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sõnavara test sõnavara avardamiseks; - praktiline töö: sõnastiku koostamine;

<p>esitatud lihtsama kirjaliku teksti sisu, andes tagasisidet vene keeles;</p> <p>3. edastab lihtsas vormis olulise info vene keeles.</p>	<p>venekeelseid fraase;</p> <p>3. kasutab korrektselt asjakohast venekeelset sõnavara teenistusalastes suhtlusolukordades;</p> <p>4. vastab sisuliselt kirjalikus sõnumis toodud võtmeküsimusele;</p> <p>5. edastab üldsõnaliselt vajalikku venekeelest teavet.</p>	<p>заклучение (Закон о тюремном заключении, Правила внутреннего распорядка тюрьмы и т.д.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пропускной порядок; - тюремная проходная; - Организация и проведение длительных свиданий; - Использование телефона, организация телефонных звонков; - Случаи нарушения дисциплины; - Здоровье и личная гигиена. 	<p>Demonstratsioon - vajaliku terminoloogia ja sõnavara kasutamine kombineeritult erialase kompetentsiga tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides sobivat ja suhtlemist võimaldavat sõnavara; - kõnetempo on keskmise kiirusega, hääldus on arusaadav; - kasutab lihtsaid keelestruktuure oma mõtete väljendamiseks; - vastab lihtsamatele vangistuse täideviimisega seotud küsimustele; - mõistab üldiselt lühikeste, lihtsate ja selgete kirjalike sõnumite põhisisu; - tuletab vangistuse igapäevaste juhtumitega seotud lugemistekstis esinevate tundmatute sõnade ja väljendite sisu konteksti põhjal. <p>Praktiline töö</p> <p>Õpilane koostab iseseisvalt erialase elektroonilise või paber kandjal sõnastiku.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - audio- ja videotreeningud suhtlusoskuse arendamiseks; - erialaste tekstide (seletuskirjade, pöördumiste jne) lugemine ja suuliste kokkuvõtete tegemine.
---	---	---	--	--

			- sõnastik sisaldab vähemalt 100 fraasi vene-eesti keelesuunal; - kajastatud fraasid on keeleliselt korrektset esitatud.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Sõnavara testiks valmistumine. 2. Erialase 100 fraasiga sõnastiku loomine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb sõnavara testide (1), demonstratsiooni (3, 4, 5) ja koostatud sõnastiku (2) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. Valdab erialases suhtlussituatsioonis hakkama saamiseks vajalikku sõnavara; 2. moodustab korrektseid venekeelseid fraase; 3. kasutab korrektset asjakohast venekeelset sõnavara teenistusalastes suhtlusolukordades; 4. vastab sisuliselt kirjalikus sõnumis toodud võtmeküsimusele; 5. edastab üldsõnaliselt vajalikku venekeelest teavet.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luige, S., 2009. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik II osa. Eesti-vene keele ametialane vestmik</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Luige, S., 2013. <i>Erialane vene keel: vangla päevakava</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/luige/Paevakavategevused/ [Kasutatud 07.04.2015]. - Eesti-vene ja vene-eesti online tõlkesõnastikud. [Veebimaterjal] Leitav: www.keeleeveeb.ee [Kasutatud 07.04.2015]. - Õppejõu poolt koostatud õppematerjalid. <p>Soovituslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eslon, P., 2003. <i>Lihtne vene keele grammatika harjutuste ja võtmetega = Краткая грамматика русского языка с упражнениями и ключом к ним</i>. Tallinn: TEA Kirjastus. - Luige, S. (2015). <i>Vene keele õpik vanglateenistujale: Учебник русского языка для тюремных служащих</i>. Justiitsministeerium. - Luige, S., 2010. <i>Haldusmenetlus vanglas</i>. [Veebimaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/Luige/Haldusmenetlus_vanglas/ [Kasutatud 07.04.2015]. - Mangus, I., 2008. <i>Vene keele õpik algajatele ja taasalustajatele</i>. Tallinn: TEA. - Justiitsministeeriumi kodulehekülge www.just.ee - Vanglateenistuse kodulehekülge www.vangla.ee 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
10	Noore vangi vangistuse täideviimine	1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime noore vangi vangistuse täideviimisega.		

Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Triinu Kaldoja				
Õpiväljundid	Hindamiskriteerium	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
Õpilane:	Õpilane:			
1. selgitab noorte ja täisealiste vangistuse erisusi; 2. rakendab erinevate riikide praktikaid noorte karistamisel ja vangistamisel.	1. tunneb noorte vangistuse rahvusvahelist regulatsiooni; 2. selgitab noorte vangistuse rahvusvahelisi põhimõtteid; 3. rakendab maailmas kasutusel olevaid noorte ja alaealiste taasühiskonnastamisel kasutatavaid meetodeid.	10.1.Noore vang vangistuse täideviimine (1,5 EKAP, T-20, P-11, I-8) - maailmas kasutusel olevad noorte ja alaealiste vangistus- ja karistussüsteemid; - noorte vangistust käsitlevad rahvusvahelised õigusaktid; - noorte kriminogeenset käitumist kirjeldavad teooriad; - restoratiivse õiguse põhimõtted.	Essee Lävendikriteeriumid: - kirjeldatud on vähemalt kahe riigi noorte vangistamise elemente; - ühe allikana on kasutatud „Lapse Õiguste Konventsiooni“; - essees on kirjeldatud taastava õiguse meetodit.	- loeng-seminar maailmas kasutusel olevatest noorte ja alaealiste vangistus- ning karistus-süsteemidest, noorte vangistust käsitlevatest rahvusvahelistest õigusaktidest ja kriminogeenset käitumist kirjeldavatest teooriatest.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab essee noorte vangistuse teemal.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli lõpetamiseks koostab õpilane essee noorte vangistuse teemal, milles näitab moodulis omandatud teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust hindamiskriteeriumitele (1-3).			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - <i>Lapse õiguste konventsioon</i> (1991). [Võrgumaterjal] Leitav: https://www.riigiteataja.ee/akt/24016 [Kasutatud 07.04.2015]. - Euroopa Nõukogu ministrite komitee, 2010. <i>Euroopa Nõukogu ministrite komitee suunised lapsesõbraliku õigusemõistmise kohta</i> . [Võrgumaterjal]. Leitav: http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/childjustice/Source/GuidelinesChildFriendlyJustice_ET.pdf [Kasutatud 07.04.2015]. Soovituslikud allikad: Õppejõu poolt loengus soovitatud materjalid.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
11	Sündmuste lahendamine meeskonnas	4 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime sündmuste lahendamisega meeskonnaliikmena järelevalvesituatsioonis kui ka väljaspool seda. Õpilane õpib tundma iseennast ning tulema toime pingsituatsioonis ja allutab stressifaktor.		

Nõuded mooduli alustamiseks: järelevalvetöö mooduli teema *järelevalvetoimingud ja taktika* sissejuhatuse läbimine.

Õpetajad: Jüri Kulbin, Erik Rüütel, Ivo Kitsing, Aare Jamnes

Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<ol style="list-style-type: none">1. valib järelevalvealase või muu meeskonnaharjutuse lahendamisel meeskonnas rolli;2. valib järelevalvealase või muu meeskonnaharjutuse lahendamisel taktika, mis ei sea otseselt ja vahetult ohtu vangla julgeolekut või kellegi elu ega tervist ning on vastavuses õigusaktides sätestatuga;3. kasutab sündmuste lahendamiseks vanglateenistuses kasutatavaid vahendeid ja varustust.	<ol style="list-style-type: none">1. planeerib aktiivse meeskonnaliikmena koos juhiga efektiivse tegevusplaani ohtlikus olukorras järelevalvetoimingute või muu meeskonnaülesande läbiviimiseks;2. demonstreerib järelevalvetoimingute taktikalist läbiviimist, meeskonnaharjutuste plaanilist ja strateegilist läbiviimist ning osaleb aktiivselt meeskonnatöös;3. kasutab sündmuste lahendamiseks vanglateenistuses kasutatavaid kui ka muid ülesannetes kasutatavaid vahendeid ja varustust tõhusalt, kuid ennast, meeskonnaliikmeid ning vangli säästval viisil;4. osaleb aktiivselt ja pühendunult põgenemismängus (nt Escape Rooms Estonia).	11.1. Sündmuste lahendamine meeskonnas (4 EKAP, T-18, P-70, I-29) <ul style="list-style-type: none">- põhitegevused ressursimahukate sündmuste lahendamisel;- kiirreageerimised;- sunni rakendamise situatsioonid;- suhtlemine ressursimahukas olukorras;- koostööd teiste operatiivteenistuste ja ametkondadega. Koostöö eelkõige Tallinna Vangla relvastatud üksusega;- erinevad meeskonnatöö harjutused ja ülesanded eri suurustega gruppidele;- pinge- ja stressisituatsioonid toimetuleku kontrollimine simuleeritud keskkonnas;- koostöö ühtlustamine ning suhtlemisprobleemidega toimetulek meeskonnas;- ootamatutele situatsioonidele reageerimine;- koostöö vanglateenistuse koerajuhiga, kes demonstreerib ründekoera vajalikkust ja kasulikkust	Demonstratsioon simuleeritud keskkonnas. Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none">- rakendab eriolukordade lahendamise esmaseid taktikaid juhtumi lahendamisel;- planeerib kaasatavad üksused ja abijõud;- hindab objektiivselt vahemaid;- liigub territooriumil distsiplineeritult;- järgib turvaktika nõudeid;- vajadusel kohaldab vahetut sundi;- vajadusel kasutab erivahendeid, relvi ja/või ohjeldusmeetmeid ohu tõrjumiseks;- järgib asjakohaseid õiguslikke aluseid;- teeb koostööd teiste operatiivteenistuste ja ametkondadega;- määratleb õigesti sündmuse lahendaja.	<ul style="list-style-type: none">- mõistekaardid meeskonna mõiste, tulemusliku meeskonna eelduste ja eduka meeskonna tunnuste kohta;- praktilised harjutused rühmatööna meeskonnaliikmena järelevalvesituatsioonis ja mujal tegutsemisest;- demonstratsioon suhtlemise, vahetu sunni rakendamise ja järelevalvetoimingute ning muude meeskonnaülesannete teostamise kohta meeskonnas.- erinevate õppekomplekside kasutamine sündmuste lahendamiseks ja läbiviimiseks.

		teenistuses ning meeskonnatöös; - meeskonnaspordi olulisuse rõhutamine meeskonnatöö paremaks saavutamiseks ning praktilised näited.		
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab iseseivalt mõistekaardid, mille avab meeskonna mõiste, nimetab tulemusliku meeskonna eeldused ning eduka meeskonna tunnused.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb demonstratsiooni (1-3) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planeerib aktiivse meeskonnaliikmena koos juhiga efektiivse tegevusplaani ohtlikus olukorras järelevalvetoimingute või muu meeskonnaülesande läbiviimiseks; 2. demonstreerib järelevalvetoimingute taktikalist läbiviimist, meeskonnaharjutuste plaanilist ja strateegilist läbiviimist ning osaleb aktiivselt meeskonnatöös; 3. kasutab sündmuste lahendamiseks vanglateenistuses kasutatavaid kui ka muid ülesannetes kasutatavaid vahendeid ja varustust tõhusalt, kuid ennast, meeskonnaliikmeid ning vangi säästval viisil; 4. osaleb aktiivselt ja pühendunult põgenemismängus (nt Escape Rooms Estonia). 			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Haak, K., Kratovitš, M., Papstel, I., Perens, A., Rimmel, M., Randmann, L., Sirp, A., Tepp, M., Vennikas, P., 2012. <i>Vanglate organisatsioon ja juhtimine</i>. Tallinn: Pakett, lk 381 – 426. <p>Soovituslikud allikad:</p> <p>Soovituslikele allikatele juhib õppejõud jooksvalt tähelepanu loengutes.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
12	Enesekaitse			2 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime turvataktika ja enesekaitse põhivõtete rakendamisega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Jüri Kulbin				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid

<p>1. kasutab II klassi valvuri ülesandeid, täites proportsionaalselt sundi;</p> <p>2. rakendab oskuslikult sunnimeetmeid;</p> <p>3. valdab kaitsetehnikaid ohtlikus olukorras toimetulemiseks.</p>	<p>1. rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid;</p> <p>2. tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid;</p> <p>3. vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist.</p>	<p>12.1. Enesekaitse (2 EKAP, P-40, I-12)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikumised ette, taha, kõrvale; - löögitehnikad; - tõrjetehnikad; - mahaviimise võtted; - haaretest vabanemised; - valupunktid. 	<p>Praktiliste oskuste demonstratsioon</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid; - tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid; - vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist. 	<ul style="list-style-type: none"> - drill: liikumised, löögi- ja tõrjetehnikad; - paaristöö: kinnipidamise võtted, haaretest vabanemised ja valupunktid.
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantsi säilitamiseks. Liikumised ette, taha kõrvale; 2. harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks rünnakuid; 3. harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused vastase maha viimiseks; 4. harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused erinevatest haaretest vabanemiseks. 			
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb praktiliste oskuste demonstratsiooni alusel.</p>			
<p>Hindamiskriteeriumid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid; 2. tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid; 3. vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist. 			
<p>Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal</p>	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulbin, J. <i>Jõu kasutamine</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.sisekaitse.ee/joukasutamine [Kasutatud 13.03.2016]. - Kulbin, J. <i>Ohjeldusmeetmed ja relvastus</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/Kulbin/Ohjeldusmeetmed/index.html [Kasutatud 13.03.2016]. - <i>Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses</i> (2016) Tallinn: Sisekaitseakadeemia. <p>Soovituslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulbin, J. Enesekaitse õppevideod. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.sisekaitse.ee/enesekaitse/ [Kasutatud 13.03.2016]. - Kulbin, J. Enesekaitse õppevideod II [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.sisekaitse.ee/EnesekaitseII/ [Kasutatud 13.03.2016]. 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
13	Lõpueksam			1 EKAP
Eesmärk: on hinnata õpilase erialaste teadmiste ja oskuste rakendamist töösituatsioonides.				
Lõpueksamile pääsemise eelduseks: lõpueksamile lubatakse õpilane, kes on läbinud kõik põhiõpingute moodulid ja kohustuslikus ulatuses valikõpingute mooduleid.				
Õpetajad: Aare Jamnes, Triinu Kaldoja, Jüri Kulbin, Ivo Kitsing, Jarmo Liliium				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
<ol style="list-style-type: none"> demonstreerib teadmisi riigi põhikorrast, inimõigustest, vangistust ja vanglateenistust reguleerivatest õigusaktidest; kasutab vangla relvastust, erivahendeid ja ohjeldusmeetmeid vastavalt nõuetele; demonstreerib järelevalvetoimingute läbiviimise oskust. 	<ol style="list-style-type: none"> Õpilane on omandanud II klassi valvuri tööks vajalikud kompetentsid riigi põhikorrast inimõigustest ja vangistuse regulatsioonist, vangla relvastuse, erivahendite ja ohjeldusmeetmete kasutamisest ja järelevalve läbiviimisest. 	13.1. Lõpueksam (1 EKAP, T-8, P-4, I-14) <ul style="list-style-type: none"> vangistusalaõigused; sunni kasutamine; teleskoopnuia, gaasi ja käeraudade kasutamine; järelevalvetoimingute läbiviimine. 	Situatsiooni õiguslik analüüs Hindekriteeriumid: Hinne „3“ <ul style="list-style-type: none"> leiab juhtumi kirjeldusest kõik selgelt väljendatud õiguslikud probleemid; leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused; seostab juhtumist kirjeldatud elulised asjaolud õigusnormiga ja esitab õiguspärase järelduse; mõistekasutus on korrektne. Hinne „4“: <ul style="list-style-type: none"> leiab juhtumi kirjeldusest kõik selgelt väljendatud õiguslikud probleemid; leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused; seostab juhtumist kirjeldatud elulised asjaolud 	<ul style="list-style-type: none"> konsultatsioon moodulite õppesisu puudutavates valdkondades; simuleeritud sündmuste lahendamine õiguse, järelevalve ja vangla relvastuse, erivahendite ning ohjeldusmeetmete kasutamise valdkondades; proovieksam.

			<p>õigusnormiga, toob mõne asjakohase põhjenduse ja esitab õiguspärase järelduse;</p> <ul style="list-style-type: none">- mõistekasutus on korrektne. <p>Hinne „5“:</p> <ul style="list-style-type: none">- leiab juhtumi kirjeldusest kõik õiguslikud probleemid;- leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused;- seostab juhtumis kirjeldatud elulised asjaolud õigusnormiga, toob ammendava ja asjakohase põhjenduse, miks jõudis just sellise lahenduseni ja esitab õiguspärase järelduse;- põhjendus on kontrollitav ja argumenteeritud;- mõistekasutus on korrektne. <p>Hindekriteeriumid:</p> <p>Hinne „3“</p> <ul style="list-style-type: none">- suhtleb vangiga arusaadavalt, järgides vangi, kolleegi või muu isikuga viisakusreegleid;- sooritab rahulikus tempos sobiva mahaviimise tehnika;- sooritab läbiotsimise kombates keha piirkondi, kõiki julgeolekumeetmeid arvestades;- kasutab teenistusrelvi (gaasipihusti ja teleskoopnui)	
--	--	--	---	--

			<p>sobivalt distantsilt, ründeliini vabastades ja rünnet peatades ning käeraudu vanglateenistuses heaks kiidetud praktika kohaselt;</p> <ul style="list-style-type: none">- annab eksamikomisjonile suulise vastuse eesmärgipärasest esmaabi osutamisest pärast gaasi kasutamist. <p>Hinne „4“:</p> <ul style="list-style-type: none">- suhtleb vangiga vanglateenistuses heaks kiidetud praktika kohaselt (korraldused annab vangile turvaliselt distantsilt;- sooritab rahulikus tempos sobiva mahaviimise tehnika, kasutades piisavalt jõudu;- sooritab läbiotsimise kõiki julgeolekumeetmeid arvestades õige tehnikaga, õiges positsioonis ning distantsil, kombates kõiki keha piirkondi;- demonstreerib käeraudade kasutamist õige tehnikaga, õiges positsioonis ja distantsil;- sooritab nuiaga tõrjumise tehnikad ründeliini vabastades ja rünnet peatades, (eest- ja tagantkälöögid kiirelt ja jõuliselt lubatud	
--	--	--	---	--

			<p>piirkondadesse nua esimese lüli (otsa) osaga lühikese kaarega õlalt, tõukelöök aga rinna kõrguselt, hoides kahe käega nua);</p> <ul style="list-style-type: none">- kasutab gaasipihustit agressiivse vangi rünnaku tõkestamiseks õigel distantsil, ründeliini vabastades ja rünnet peatades ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi (mahaviimise tehnikat), kaotamata valvsust kinnipeetava suhtes;- kirjeldab tegevusi esmaabi osutamiseks pärast gaasi kasutamist. <p>Hinne „5“:</p> <ul style="list-style-type: none">- suhtleb vangiga vanglateenistuses heaks kiidetud praktika kohaselt (korraldused annab vangile turvaliselt distantsilt, üheselt mõistetavad ning selge häälega;- sooritab õige ajastusega, otsustavalt, kiirelt ja sujuvalt ning tehniliselt õigesti ja piisava jõukuluga sobiva mahaviimise tehnika;- sooritab läbiotsimise kõiki julgeolekumeetmeid arvestades ohutult,	
--	--	--	--	--

			<p>enesekindlalt ja vilunult õige tehnikaga, õiges positsioonis ning distantsil, kombates kõiki keha piirkondi;</p> <ul style="list-style-type: none">- demonstreerib käeraudade kasutamist kõiki julgeolekumeetmeid arvestades enesekindlalt õige tehnikaga, õiges positsioonis ja distantsil, säilitades valvsuse kinnipeetava suhtes;- sooritab nuiaga tõrjumise tehnikad ründeliini vabastades ja rünnet peatades, õige ajastusega ja distantsil (eest- ja tagantkäelöögid kiirelt ja jõuliselt lubatud piirkondadesse nui esimese lüli (otsa) osaga lühikese kaarega õlalt, tõukelöök aga rinna kõrguselt, hoides kahe käega nui;- kasutab gaasipihustit agressiivse vangri rünnaku tõkestamiseks efektiivselt, õigel distantsil, ründeliini vabastades ja rünnet peatades ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi (mahaviimise tehnikat), kaotamata valvsust kinnipeetava kui ka teiste isikute suhtes;- kirjeldab kõiki olulisi tegevusi	
--	--	--	--	--

			<p>pärast gaasi kasutamist.</p> <p>Simuleeritud järelvalvealase sündmuse lahendamine:</p> <p>Hindekriteeriumid: Hinne „3“:</p> <ul style="list-style-type: none">- demonstreerib taktikalisi võtteid viisil, mis ei sea vahetusse ohtu iseennast, kolleege, vange, vangla julgeolekut või muid isikuid;- leiab ja võtab ära ¼ ülesandes sisalduvatest vangile keelatud esemetest;- abivahendite kasutamata jätmine ei tekita olukorda, kus läbiotsimise kohustuslikkus jääb täitmata või vangile keelatud esemed selle tõttu leidmata;- märkab vähemalt ühte ülesandes sisalduvat korrarikkumist ja annab korralduse nende lõpetamiseks;- demonstreerib esmaabi viisil, mis ei suurendaks kannatanu vigastusi;- kasutab sidevahendit viisil, mis tagab sõnumi arusaadavuse, kuid edastatud info vajab täpsustamist;- suhtleb vangiga arusaadavalt, järgides vangit, kolleegi või	
--	--	--	---	--

			<p>muu isikuga viisakusreegleid.</p> <p>Hinne „4“:</p> <ul style="list-style-type: none">- demonstreerib taktikalisi võtteid viisil, mis ei sea vahetusse ohtu iseennast, kolleege, vange, vangla julgeolekut või muid isikuid;- leiab ja võtab ära ¼ ülesandes sisalduvatest vangile keelatud esemetest;- kasutab läbiotsimiseks abivahendeid, kuid ei veendu nende töökorras olekus;- märkab vähemalt pooli ülesandes sisalduvaid korrarikumisi ja annab korralduse nende lõpetamiseks;- demonstreerib esmaabi viisil, mis ei suurendaks kannatanu vigastusi;- kasutab sidevahendit viisil, mis ei kaota ära lausete algust ega lõppu vale käsitletuse tõttu;- suhtleb vangiga arusaadavalt, järgides vang, kolleegi või muu isikuga viisakusreegleid. <p>Hinne „5“:</p> <ul style="list-style-type: none">- demonstreerib taktikalisi võtteid viisil, mis ei sea vahetusse ohtu iseennast, kolleege, vange, vangla julgeolekut või muid isikuid;	
--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - leiab ja võtab ära kõik ülesandes olevad keelatud esemed; - kasutab läbiotsimiseks abivahendeid ning veendub nende töökorras olekus; - demonstreerib esmaabi viisil, mis ei suurendaks kannatanu vigastusi; - kasutab sidevahendit viisil, mis ei kaota ära lausete algust ega lõppu vale käsitluse tõttu ning täpsustavat infot ei ole vajalik küsida; - suhtleb vangiga arusaadavalt, järgides vangi, kolleegi või muu isikuga viisakusreegleid. 	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane valmistub lõpueksamiks, korrates põhiõpingute moodulites õpitut, sh analüüsib koostatud õppekaasusi ning treenib praktilisi sooritusi.			
Lõpueksami hinde kujunemine	<p>Lõpueksamit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Lõpueksami hinne kujuneb situatsiooni analüüsi, simuleeritud sunni kasutamise alase sündmuse ja järelevalvealase sündmuse lahendamise alusel. Hinde kujunemisel on alaosadel võrdne kaal.</p> <p>Lõpueksami läbiviimise ja -hindamise kord ning hindekriteeriumid sätestatakse justiitskolledži direktori käskkirjaga.</p>			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vangistusseadus</i> (2015). - <i>Vangla sisekorraeeskiri</i> (2015). - <i>Järelevalve korraldus vanglas</i> (2013). - <i>Vanglate kodukorrad</i>. - <i>Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses</i> (2016) Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - E-õpiobjekt, 2015. <i>Praktilisi harjutusi SKA Justiitskolledži lõpueksamiks</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/podra/Lopueksam/ [Kasutatud 30.03.2016]. - Sisekaitseakadeemia Justiitskolledži kutseõppe lõpueksamite läbiviimise kord. 			